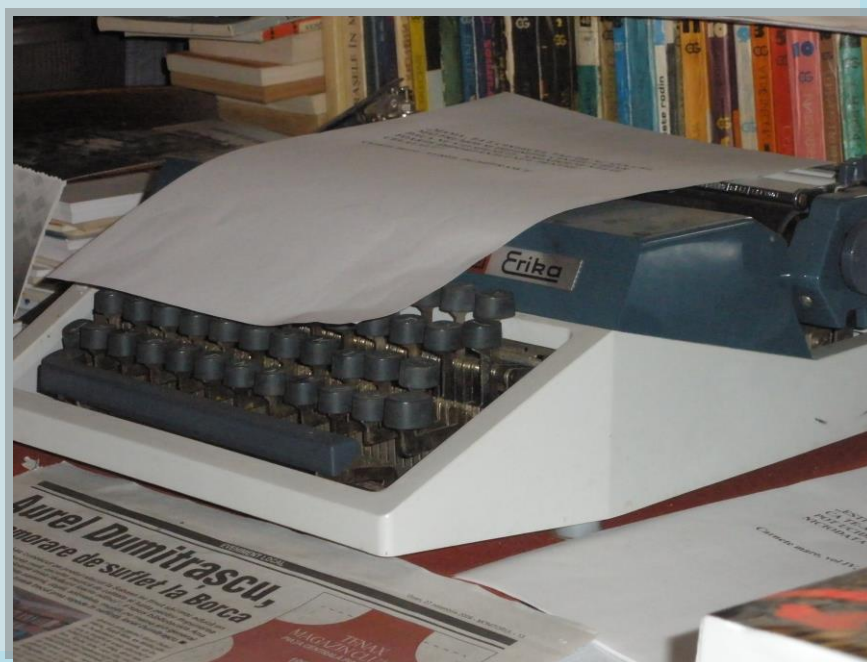

BIBLIOTECA DIN NORD

Revista Liceului „Mihail Sadoveanu”
și a Fundației “Scriitor Aurel Dumitrașcu” Borca, Neamț

EDITIA DE IARNA, 2023

Din sumar:

- ◆ **EDITORIAL:** Economisirea energiei
- ◆ **ESEU:** Care este calea mea
- ◆ **RESTITUIRI:** Expedițiile *Indagatores* (IV)
- ◆ **PLEDOARIE PENTRU LECTURA:** Costache Olăreanu
- ◆ **INTERVIU:** Grupul APOR
- ◆ **NOI, DESPRE NOI:** 1 Decembrie, Ziua Națională a României

ISSN 2601 – 5110

ISSN–L 2601 - 5110

EDITORIAL

ECONOMISIREA ENERGIEI

Închiderea conductei de gaz rusesc, în contextul războiului din Ucraina, a determinat statele Europei să găsească soluții salvatoare în caz de criză.

La sfârșitul lunii iulie 2022, miniștrii energiei din Uniunea Europeană au aprobat o propunere prin care țările membre se angajează să scadă cu 15% consumul de gaze și curent electric din luna august până în luna martie 2023. Astfel, în clădirile publice, la piscine, săli de sport și cinematografe, apa caldă va fi sistată, chiar dacă epidemia de coronavirus nu a dispărut. Aparatele de aer condiționat, caloriferele electrice, radiatoarele, fântânile publice, iluminatul public, a vitrinelor, a birourilor nefolosite vor fi drastic drămuite din punct de vedere al consumului energetic. Primul oraș din Europa care a luat asemenea măsuri a fost Hanovra. În Spania s-a propus miniștrilor să renunțe la cravate, ca să nu fie necesar să funcționeze aerul condiționat. În Olanda dușurile vor fi scurte, de cinci minute, iar umbrelele și ventilatoarele vor lua locul aerului condiționat. În Franța, magazinele sunt obligate să țină ușile închise, ca să nu se risipească căldura. În îndepărtata Japonie se folosesc evantaiele pe post de aer condiționat. Măsurile luate pentru a economisi energia și a gazului nu sunt pe placul omului modern, obișnuit cu confortul și cu risipa, dar sunt necesare. În România problema nu este atât de gravă, conducta de gaz fiind plină. Centralele din zona rurală funcționează cu lemne sau pește. Deja lumea știe că becurile fluorescente, folosirea aparate electronice de ultimă generație, scoaterea din priză a aparatelor în momentul în care nu sunt folosite, utilizarea la maxim a luminii naturale, folosirea senzorilor de mișcare, sunt metode de a economisi energia electrică. În unele comune deja s-a impus sistarea iluminării stradale în intervalul orelor 24 și 4 dimineața. Nu există legi și reguli care să ne facă să economisim energia, doar conștiința noastră și bunul simț vor decide ce vom face pe viitor.

Sursa: Știrile Pro TV

Diana Cotrigășanu, Teodora Petrescu, Cristina Popescu, Ruben Caraza, Clasa a XI-aC

ESEU

„Care este calea mea”

Viitorul este un mister pentru fiecare în parte și în fiecare zi alergăm spre un necunoscut, sperând că va fi ceva mai bun decât prezentul și trecutul. Însă eu nu vreau să alerg spre nimic, căci viitorul meu nu depinde cu totul de mine. Cu toate că îmi doresc, ca orice alt om, un viitor mai bun, nu

mă îngrijorez, căci sunt convinsă că Autorul acestei lumi îmi va scrie povestea așa cum crede El că e cel mai bine.

Ca să fiu sinceră, sunt un pic speriată de viitor, fiindcă cele mai multe părți din viață îmi sunt necunoscute. De aceea, am o admirație uriașă pentru oamenii care își cunosc calea, care sunt siguri pe ei și știu pe ce drum se îndreaptă. Sunt sigură că voi deveni și eu, cândva, unul dintre acei oameni.

Decât să le spun oamenilor că nu știu ce voi face în viitor, aleg să le spun că sunt concentrată asupra prezentului. Ceea ce este adevărat, însă mereu mă voi întreba cum va fi acel „necunoscut”. Poate că îmi voi urma visul din copilărie, sau poate mă voi conforma cu așteptările celorlalți, lăsându-mi la o parte creativitatea și spiritul liber. Orice ar fi, sper să-mi aleg calea, fără să fiu influențată de nimeni, ci doar de Dumnezeu care îmi știe calea dinainte să mă fi născut.

Rebeca Luca, clasa a IX-a C

Cunoașterea limbilor străine - un atu

„Cei care nu știu nicio limbă străină nu știu nimic nici despre propria limbă” – Johann Wolfgang von Goethe. Încă de mici suntem învățați că trebuie să cunoaștem o limbă străină, fie engleza, franceza sau altă limbă. Cunoașterea unei limbi străine este importantă pentru a ne descurca în viață deoarece este cel mai important mijloc de comunicare și de înțelegere cu oamenii din jur. Prin învățarea unei limbi străine, viziunea asupra lumii devine una de ansamblu. Deprinderea acestei viziuni este strâns corelată cu cultura din care persoana provine. Prin urmare, este important de menționat că prin învățarea unei limbi străine se vor înțelege parțial și valorile culturale ale aceluia teritoriu. Astfel, din înțelegere se naște și toleranța. Legătura dintre limbi duce la contopirea culturilor, deoarece prin învățare, persoana respectivă are acces direct la povestiri, sporturi, cântece și mai ales la persoane față de care se va atașa. Cunoașterea unei limbi străine ajută la angajare, care poate să ducă spre un drum mai bun. În concluzie, putem spune că beneficiile învățării unei limbi străine par evidente, iar datorită globalizării, chiar necesară pentru un viitor mai bun.

Cristina Popescu, clasa a-XI-a C

Fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume

În lumea contemporană, fiecare avem așteptări de la societate, ne dorim să vedem evoluții, că ne îndreptăm spre ceea ce ar trebuie să fie, un spațiu ideal pentru conviețuire.

Așteptări există, dar nu și rezultate, fapt care ar trebuie să te ambiționeze să „Fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume” cum afirma Gandhi. Dacă râvnești evoluție în contemporaneitate, startul se află înăuntrul tău. Voința, funcție psihică a omului caracterizată prin orientarea conștientă spre realizarea unor scopuri și depunerea unui efort pentru atingerea lor, este soluția de care este nevoie. Mediul în care se desfășoară activitatea umană, are nevoie de cultură, de ecologizare, de educație, de principalele valori ale unei societăți ideale, binele, frumosul, adevărul. Dacă îți dorești acestea, trebuie să le pui în aplicare. Dacă aspiri spre o societate în care să existe interes pentru cărți, fii tu cel care citește, cel care descoperă comorile livrești. Îți dorești drumuri fără deșeuri, fii tu cel care nu aruncă ambalajul, vrei ca oamenii să fie buni cu ei

însăși, fii tu o persoană care împărtășește bunătate. Tot ce îți dorești, trebuie în primul rând schimbat la tine, fii exemplu, inspirație, minte luminată, blândețe, fii ceea ce are nevoie societatea și în principal persoana ta. Dar dacă te gândești că este în zadar să te schimbi doar tu, nu este adevărat. Dacă o faci, o faci pentru tine, devii tu o variantă mai bună, care evoluează, care își depășește limitele, care va deveni un model demn de urmat.

Ai încredere! Pentru o conviețuire umană ideală, „fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume”.

Diana Cotrigășanu, clasa a XI-a C

Deșeurile

Una dintre problemele umanității o reprezintă deșeurile, acele gunoaie careucid natura, din cauza oamenilor care le aruncă. La nivel mondial, se susține ideea de ecologizare, dar se pare că este foarte puțin respectată, mai ales în România. În toate locurile verzi, pe marginea drumului se află ambalaje care nu sunt biodegradabile. Râurile, lacurile, fluviile sunt ticsite de plastic careucid habitatul a mii de viețuitoare marine, dar se pare că „roata se întoarce”, căci urșii coboară spre civilizație, căutând hrană. Ajung la pubelele de lângă blocuri, astfel sperind populația. Pe plajele Mării Negre, valurile dezvăluie toate deșeurile, dar un exemplu mai apropiat ar fi râul Bistrița, care trecere prin comuna Borca. Malurile acestuia sunt acoperite de plastic care nu se degradează în zeci de ani de zile. Pentru oprirea aruncării gunoaielor, soluția stă în educație. Una dintre lecțiile care trebuie predate în învățământ ar fi cea de ecologizare, copiii să ia parte la activități care țin de aceasta, iar părinții, acasă, trebuie să îi educe. Din fericire, se încurajează sortarea deșeurilor.

Gunoaiile reprezintă o mare problemă, dar soluția stă în fiecare din noi.

Diana Cotrigășanu, clasa a XI-a

„Reducerea deșeurilor alimentare este un mod delicios de a economisi bani, ajutând la hrănirea lumii și protejarea planetei”-Tristram Stuart. Deșeurile sunt resturi materiale rezultate dintr-un proces tehnologic (sau casnic) de realizare a unui anumit produs, care nu mai poate fi valorificat direct în realizarea

produsului respectiv. Ele pot fi substanțe, materiale, obiecte, resturi de materii prime provenite din activitățile economice, menajere și de consum. Majoritatea activităților umane reprezintă și surse de producere de deșeuri. La nivel mondial, deșeurile sunt una dintre cele mai mari probleme. Aproape fiecare persoană, gospodărie, instituție generează deșeuri. Dar de ce se ajunge aici? Un simplu motiv ar fi nepăsarea oamenilor care aruncă alimente, hârtii, plastic în locurile nepermise. De asta urșii vin în orașe și sate. Se distruge habitatul unor animale. Autoritățile nu se implică așa de mult pentru a remedia această problemă. Ar trebui să existe camere video în toate locurile pentru identificarea oamenilor care aruncă gunoaie și să fie pedepsiți corespunzător.

Fii responsabil, pentru că planeta se distruge din cauza nepăsării!

Cristina Popescu, clasa a XI-a C

Deșeurile au fost și încă sunt o problemă în societate. Depozitarea incorectă a acestora sau simpla abandonare în locurile interzise duc la împrăștierea bacteriilor și virusurilor devenind un focar de infecție.

Un punct de vedere ar fi faptul că acestea putrezesc foarte lent, adică în sute sau mii de ani, de aceea serviciile de salubritate cer sortarea lor după materialul din care sunt alcătuite cum ar fi hârtie, sticlă și plastic pentru a se putea realiza o reciclare mult mai uniformă și ușoară.

Un alt punct de vedere se referă la abandonarea deșeurilor în spațiile turistice, acestea apar din cauza numărului mare de turiști ce preferă să le abandoneze în loc să le recicleze astfel rănind natura, fauna, aerul, apa, cât și peisajul ce îi atrage pe aceștia în primul rând. Se recomandă amplasarea deșeurilor în spațiile special amenajate, iar dacă acestea nu există, păstrarea lor până la întâlnirea cu un coș de gunoi valabil.

Teodora Petrescu, clasa a XI-a C

Deșeurile sunt resturi materiale rezultate dintr-un proces tehnologic, acestea constituind o sursă imensă de poluare la nivel global.

În secolul al XXI-lea, putem spune că suntem „invadați” de deșeuri, dar cele mai multe sunt provocate de activitățile și alegerile oamenilor. Ajung să degradeze mediul înconjurător, făcându-l toxic, de nelocuit atât pentru oameni, cât și pentru animale.

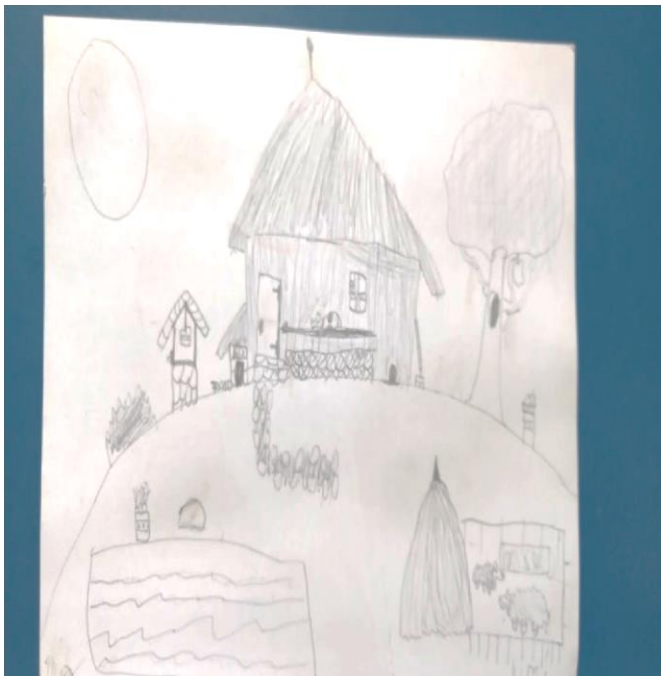
Oamenii au devenit inconștienți de aceste pericole, nu le mai pasă de bunăstarea planetei, iar aceste deșeuri modifică peisajul și calitatea aerului din jur, poluează apele de suprafață și modifică fertilitatea și calitatea solului.

Am putea combate treptat acest proces de poluare prin reciclarea corespunzătoare a deșeurilor și prin a găsi soluții și a utiliza materiale nepoluante.

Ruben Caraza, clasa a XI-a C

A fi bun

„Fii bun, pentru că fiecare om pe care îl vei întâlni, duce deja o bătălie grea”. Un citat frumos, simplu și atât de adevărat. În zilele noastre bunătatea nu o găsești oriunde. Toți trebuie să

avem acea picătură de bunătate în noi și să nu uităm că, dacă oferim binele, bine vom primi. Bunătatea captează atenția, mai ales în ziua de azi când oamenii sunt din ce în ce mai răi și centrați asupra problemelor. O persoană care nu e bună, e dură, nepoliticoasă, vrea să controleze orice situație sau persoană, și se crede mai presus de toți ceilalți. O persoană prea bună, este considerată naivă. Acel gen de om, bun, mereu te va ajuta, îți va oferi din puținul lui și ție, și mereu va fi alături de tine.

Dar din păcate, unii profită de bunătatea altora, profitând de pe urma lor. Sunt „prieteni” cu persoana respectivă, doar pentru a primi avantaje de orice fel. O persoană bună trebuie să fie atentă în jur la persoanele din grup, dacă sunt cu adevărat prietenii săi.

Teodora Petrescu, clasa a XI-a C

Resentimentele

Ca definiție, resentimentul este un sentiment ostil față de cineva, provocat de o nemulțumire mai veche. Acesta este de obicei adus de nemulțumirile din viața de zi cu zi sau chiar de persoane apropiate. Unele persoane pentru a-și mări stima de sine încearcă să demoralizeze unii indivizi ce au idei sau o viață mai bună decât aceștia, lucru ce duce la resentimente. Indiferent dacă după un timp aceștia își realizează adevărata valoare, ele rămân față de acea persoană.

Resentimentele și sentimentele negative se dezvoltă atunci când o persoană crede că este tratată incorect, că îi sunt încălțate drepturile și că este lipsită de ceva. Este nevoie doar de un pretext pentru a te răzbuna pe lume, a lovi, a sparge, a distruge. În corpul unor astfel de oameni apar și procese distructive.

Pentru a trece peste resentimente trebuie să ne asumăm responsabilitatea și să încercăm să le rezolvăm singuri pornind de la cauză până când ajungem să uităm de ele și să conștientizăm adevărul pentru a putea reuși să iertăm și să trecem mai departe.

Teodora Petrescu, clasa a XI-a C

Tradițiile

Tradițiile, conform dexului, sunt un ansamblu de concepții, de obiceiuri, de datini și de credințe care se statornicesc istoricește în cadrul unor grupuri sociale sau naționale și care se transmit (prin viu grai) din generație în generație, constituind pentru fiecare grup social trăsătura lui specifică.

Eu care nu am de-a face, din diferite motive, cu niciun fel de tradiții, aș putea totuși face observații despre deteriorarea acestora în ultima vreme.

Astfel, frumoasele obiceiuri din bătrâni au luat o întorsătură drastică. Unele dintre colindele contemporane nu fac referire la nașterea lui Hristos, cât duc la „veselia iernii”, iar plugușorul, care inițial, invoca belșug agrar, acum modern, poate sunt prea dur, este o poezie care stârnește râsul despre politică și liderii țării.

De asemenea, Capra, care era simbolizată de o serie de personaje mitice, militare și de natură biblică, în prezent seamănă cu un Halloween din Occident, cu strigături vulgare și comportamente neadecvate.

Tradițiile se pierd iar spiritul unui popor moare.

Ruben Caraza, clasa a XI-a C

Ce atitudine ai în față greutăților

Greutățile vieții sunt obstacole pe care noi oamenii, se întâmplă să le întâlnim, sunt piedici, care nu permit să ne continuăm propria cale.

Inevitabil, greutățile ne schimbă viața. După o serie de astfel de obstacole este puțin probabil să rămânem aceleași persoane de dinainte. Tot stând închiși în noi, și încercând să găsim soluții, acestea afectează relațiile cu cei din jur, de asemenea produc schimbări în interiorul și exteriorul nostru.

Într-o viață tumultoasă, în care greutățile se țin lanț și uneori parcă nu mai găsim nicio ieșire, este bine să vedem partea plină a paharului. Să vedem binele ascuns în orice și să învățăm din ceea ce se petrece în acel moment în viețile noastre. Atragem ceea ce gândim și oricum o atitudine negativă nu ne va ajuta niciodată.

Drumul spre succes este presărat cu greutăți. Nu se poate să luăm ce e mai frumos în viață fără să merităm sau cu mâinile încrucișate. Abraham Lincoln spunea: „Vremurile grele dau naștere la oameni puternici, oamenii puternici dau naștere la vremuri ușoare, vremurile ușoare dau naștere la oameni slabi, oamenii slabi dau naștere la vremuri grele”.

Așadar noi alegem cum ne continuăm viața, ce timpuri vrem să creăm și ceea ce lăsăm în urmă. Greutăți sunt la tot pasul, ține de noi dacă mergem mai departe, stagnăm sau retrogradăm.

Ruben Caraza, clasa a XI-a C

ANCHETĂ

Am stat de vorbă cu Maria Popescu, în vârstă de 77 de ani, și i-am pus câteva întrebări în legătură cu preocuparea românilor, în trecut, de 1 decembrie, în special cum a sărbătorit ea cea mai significantă zi pentru poporul român.

- *Cum obișnuiați să petreceți ziua de 1 decembrie, pe vremea comunismului?*

- De 1 decembrie, când eram mai mici, obișnuiam să facem serbări la școală. Am auzit că se mai practică și în ziua de azi lucrul acesta. Spre deosebire de voi, noi nu aveam televizoare pentru a ne uita la paradă, însă ascultam la radio împreună cu toată familia evenimentul ce se petrecea la Alba Iulia. În rest, nu prea erau multe de făcut. Fiind la sat, oamenii erau mai mult preocupați cu munca, uitând astfel de această sărbătoare.

- *Ce sfaturi sau gânduri aveți pentru tânăra generație, în legătură cu această sărbătoare?*

- În primul rând, tinerii din ziua de azi sunt înconjurați de tehnologie, sper din toată inima mea să nu uite niciodată și să fie mândri în continuare că sunt români.

Rebeca Luca, clasa a IX-a C

PUȚINĂ GRAMATICĂ

O ALTFEL DE LIMBA ROMÂNĂ

Se folosește tot mai des limba de lemn, neologică, de către persoane care râd de limbajul Chiriței lui Alecsandri. Dar acele persoane sunt Chirițe în straie noi, adaptate secolului al XXI-lea.

Astfel:

Prilejul este o oportunitate; Nu mai suntem hotărâți să facem ceva, ci determinați; Nu realizăm, ci implementăm; Nu ne mai ducem într-un loc, ci într-o locație. Nu ne mai concentrăm, pentru că ne focusăm; Nu mai avem cazuri, ci spețe, Nu mai așteptăm un răspuns, ci un feedback; Frizerul este hair- stylist; Secretara este manager assistant, Croitoreasa este designer, Un serviciu cu normă întreagă este full-time, telefonul e smart, nu intelligent; avem un business, nu o afacere; suntem hard, nu tari; avem show, nu spectacol; mergem la beatycenter, nu la salon de înfrumusețare; facem shopping, nu cumpărături. Și lista poate continua... Televiziunile și presa sunt primele care ar trebui să salveze limba română și să o cultive, să fie modele. Dar de acolo vin toate erorile și ororile, greșeli și exprimări inadmisibile.

Școala rămâne singura instituție care îi învață pe elevi o limbă română frumoasă și curată. Doar urechi de auzit să fie!

Bibliotecar, Despina Gheorghiu

REPORTAJ

DRAGOBETELE

La cumpăna dintre anotimpuri, atunci când pământul începe să se încălzească, dar încă mai sunt petice de zăpadă, când ziua devine mai lungă și frigul mai domol, românii sărbătoresc iubirea. Așa au ales ei să întâmpine primăvara – cu iubire.

Așa Dragobetele a devenit prilej de bucurie și bunăstare, această sărbătoare este una dintre cele mai frumoase obiceiuri străvechi ale poporului român.

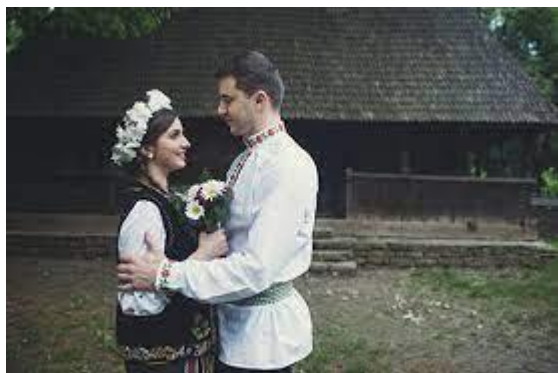
Ea are rădăcini în istoria tracilor și se celebrează în fiecare an la data de 24 februarie, păstrând simbolistica și în zilele noastre, devenind sărbătoarea românească a dragostei.

Dragobetele face și trecerea de la iarna friguroasă la mult așteptata primăvară care face ca totul să revină la viață. Primăvara este mai mult, nu-i un simplu anotimp, este o stare de spirit, aceasta vine cu veselie, cu alaiul ei de flori (

„La fiecare strănut al primăverii apare o nouă floare.”-Victor Hugo), lumină și culoare, cu ciripitul păsărelelor și cu încântătoarele miresme ale copacilor înfloriți, iar omul participă și el la bucuria naturii.

Dragobetele este o sărbătoare cu tradiții vechi și semnificații adânci înfiripate în cultura românească, ce depășește cu mult simbolistica sărbătorii occidentale.

Câți însă dintre noi știm și altceva despre

Dragobete, în afara faptului că este o sărbătoare românească a iubirii.

Această sărbătoare specifică în trecut doar Munteniei și Olteniei a ajuns să se extindă, ușor-ușor, și în Moldova și Transilvania, adică în zone în care nu a existat niciodată, acum fiind cunoscută în toată țara. Datorită asocierii sale cu începutul primăverii, dar și cu sărbătoarea religioasă, în unele zone ale țării, Dragobetele mai este cunoscut și sub denumirile de „Cap de primăvară”, „Granguru”,

„Năvalnicul” sau „Sânt Ion de primăvară”

Dintre toate popoarele, cel român sărbătorește cel mai frumos și iubește cel mai sincer. Mereu românii au considerat iubirea ca fiind cea mai mare și mai importantă virtute care stă la baza întregii lumi. Dragostea este podoaba cea mai frumoasă cu care Dumnezeu ne înveșmântează inima și pe care trebuie s-o purtăm în noi pe parcursul întregii vieți.

Așa că dacă anul începe cu Dragobete care aduce iubire, să fie tot până la sfârșit plin de iubire și zâmbete, să-i privim pe cei din jurul nostru cu dragoste și cu bunătate devenind câte o rază de soare unul pentru celălalt.

Georgiana Hopic, clasa a X-a A

ISTORIE

1 DECEMBRIE

Valorile trecutului au rămas ca niște amprente pe sufletele noastre. Bineînțeles, nu pe toate sufletele. Mulți cunosc cu adevărat valoarea reală a unui lucru, abia după ce îl pierd. Care sunt valorile tale, române? Care sunt traiectoriile tale? Care este visul tău?

Îndrăznește să visezi! Îndrăznește să fii liber! Nu toți reușim să ducem lupte și să unim teritorii, dar inimile noastre bat la unison! Suntem uniți de aceeași limbă și de aceleași valori. Istoria ne vorbește în cadențe vechi, despre sutele de mii de soldați ale

căror mormite sunt apăsate de trandafirii însângeați. Și ei sunt tot mai grei. Și anii sunt la fel, dar mândru azi se-nalță, steagul tricolor!

Și poate că în frigul iernii ard flăcările sufletelor noastre. Scânteile sunt roșii, galbene...albastre. Iar noi avem cu ce să ne mândrim. Poarta creștinismului strălucește și acum. O să rămână mereu în cărțile de istorie, scris cu litere de aur că la 1 Decembrie 1918, Transilvania avea să se unească cu România într-un singur stat.

„Duminică. Satul e la horă. Și hora e pe ulița din dos...” – „Ion”, de Liviu Rebreanu.

Alexandru Parasca, clasa a XII-a C

MIȘCAREA ANTIUNIONISTĂ MOLDOVENEASCĂ MOMENTUL APRILIE 1866

*drd. Mihai Tudosă
muzeograf, Complexul Muzeal Național Neamț
doctorand, Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*

Alexandru Ioan Cuza a fost, fără doar și poate, un conducător iubit de oamenii de rând. Pe de altă parte, asemenea oricărui alt om politic, acesta a avut și inamici, ai căror număr s-a înmulțit spre a doua parte a domniei sale, când, pentru a realiza reformele propuse, dar poate și din ambiție personală, devenise tot mai autoritar. Răsturnarea lui Cuza s-a petrecut foarte rapid, deschizând calea spre unul dintre cele mai grele și complexe perioade din istoria națională. Cuprinsă, în linii mari, între februarie și iunie 1866, aceasta a cuprins mai multe răsturnări de situație, cu evenimente interne și externe potențial periculoase pentru însuși tânărul stat român.

Astfel, nu doar *Cuza-Vodă*, ci și înșăși Unirea Principatelor avea inamici. Grupul celor care s-au opus unirii, apoi care au dorit desfacerea sa după abdicarea lui Cuza au fost numiți de către istoriografie antiunioniști, respectiv secesioniști. Implicarea Rusiei în aceste mișcări este una cât se poate de evidentă, dată fiind dușmănia istorică a acestui imperiu contra românilor, pe care i-ar fi dorit arondați cu totul lor (mergând până la anexare într-un context ideal), astfel încât doreau o Românie cât mai slabă și dezbinată, implicarea acestora prin folosirea de mijloace financiare și de influență fiind de altfel cunoscută încă din epocă, primele surse care ne vorbesc despre asta fiind rapoartele secrete ale diplomaților occidentali care rezidau la Iași. În mod firesc, mașinațiile rusești nu deschideau, ci doar exploatau o nemulțumire preexistentă, bazată în principal pe fricile unei părți din populație (în principal mari proprietari, secondați de unii intelectuali, laici și burghezi) cu ocazia pierderii statutului de capitală a Iașilor în favoarea Bucureștilor, poziționat superior strategic, geografic și economic. Pe lângă eventualele problemele economice, aceștia se temeau și de slăbirea influenței lor în noul stat, mai ales din cauza tendințelor de democratizare pe model apusean.

Mișcarea secesionistă din Iași, numită în unele surse *complot separatist*, a fost unul dintre principalele evenimente care s-au opus desfășurării oficiale a evenimentelor (continuarea Unirii și aducerea pe tron a unui principe străin, conform dorinței manifestate încă din cadrul Divanurilor Ad-hoc). Aceasta i-a avut drept lideri pe Nicolae Rosetti-Roznovanu (poreclit *Nunuță*, cel care s-ar fi visat domn al Moldovei „eliberate”), Teodor Boldur-Lătescu, frații Moruzzi și mitropolitul Calinic Miclescu, atingând punctul culminant la 3/15 aprilie, când a fost înăbușită de intervenția armatei. Data desfășurării sale nu a fost aleasă întâmplător, ci gândită ca o replică la plebiscitul național prin care prințul Carol urma să urce pe tronul românesc, corelată și cu apariția timpului frumos, în contextul în care zilele precedente acestuia fuseseră cuprinse de ploi torențiale. Cu acest scop, Lascăr Catargiu (reprezentant al Moldovei și al conservatorilor) și Nicolae Golescu (revoluționar pașoptist, reprezentant al Munteniei și al liberalilor), doi dintre cei trei membri ai Locotenenței Domnești (organizația care ținea locul puterii executive în perioada dintre abdicarea lui Cuza și jurământul de investitură a lui Carol) veniseră la Iași cu scopul de a

organiza procesul electoral, care a ținut o săptămână, a început la 2 aprilie și s-a desfășurat la Palatul Administrativ, actualmente Palatul Culturii din Iași. Prin acest plebiscit, românii încercau să pună din nou marile puteri europene în fața faptului împlinit, în vreme ce Rusia și Imperiul Otoman doreau desfacerea unirii, arătându-se dornice chiar de o eventuală invazie militară cu scopul punerii sale în aplicare.

Alături de celelalte evenimente asemănătoare, dintre care cel mai cunoscut e revolta grănicerilor olteni, protestul de la Iași a intrat rapid în obscuritate după stingerea sa, atât datorită ralierii liderilor la noua stare de fapt, cât și a triumfului general al ideilor de unitate națională, astfel încât nici istoriografia românească nu a fost tocmai prolifică în tratarea acestor subiecte. Spre exemplu, în volumul VII, tom I din tratatul de Istoria românilor publicat de către Academia Română, care se referă la perioada dintre 1821 și 1878, evenimentul cuprinde o singură frază. Chiar și în perioada postdecembristă, subiectul a rămas unul sensibil datorită ușurinței cu care poate fi privit părtinitor, existând din fericire și câteva studii corecte și echilibrate care îl abordează.

Mărturiile contemporanilor constituie un bun punct de plecare pentru cercetarea și povestirea evenimentelor. Numărul din 5 aprilie 1866 a ziarului bisăptămânal ieșean „Vocea Națională” conținea un articol cu autor anonim care garanta acuratețea narațiunii din postura sa de martor ocular al evenimentelor, astfel: mulțimea protestatarilor (formată în majoritate din *străini plătiți și îmbătați*) se strânsese în spațiul dintre casa Roznovanu (actualmente sediul Primăriei Iași) și Mitropolie. Mitropolitul Calinic Miculescu, care oficia Liturghia (evenimentele s-au petrecut în Duminica Tomei) a ieșit din lăcașul de cult spre orele 10:30 și, luat de mulțime, a pornit spre Palatul Administrativ, strigând *Jos Unirea, Revoluție* și chemând ajutorul rușilor, dorind ca aceștia să intervină militar pentru desfacerea unirii. În drumul lor, au fost somați de către forțele de ordine și cetățenii pașnici să oprească manifestația violentă și să adopte o atitudine pașnică, dacă binele țării este cu adevărat motivația lor. Deoarece nucleul protestatarilor devenea tot mai violent, după somații repetate, forțele de ordine comandate de către comisarul D. Mighiu au împrăștiat mulțimea printr-un asalt cu baionetele și paturile puștilor, conform regulamentelor epocii (tactica a fost folosită cu acest scop până spre perioada interbelică). Locotenenta domnească, care în acest timp se afla în gazdă în casa lui D. Carp, anunțată de evenimente de către autorul articolului și de către un maior, nu s-a arătat surprinsă de evenimente, afirmând că au informații despre organizarea unor scandaluri pornite cu bani rusești, au ordonat un răspuns moderat atâta timp cât mulțimea nu se va manifesta violent, menționând clar să nu se deschidă focul asupra protestatarilor fără încuviințarea lor expresă și au pornit spre Palat.

În jurul orelor 11:30, după o primă împrăștiere a mulțimii în urma marșului trupelor pedestre de la Palat spre Mitropolie, apoi a cavaleriei din sens invers (deoarece veneau dinspre cazarma din Copou), protestatarii (conform autorului, în majoritate străini, mai exact poloni, lipoveni și evrei, ceea ce justifică în parte atitudinea lor filorusă prin sensibilitatea lor la acea propagandă și mai prin apetitul către fondurile rusești, unii fiind de altfel cetățeni sub protecția Rusiei) s-au repliat, de data aceasta apărând înarmați cu ciomege, bare de metal, pietre din pavaj

și chiar arme de foc, înflăcărați de mai multe persoane care se aflau în curtea casei Roznovanu, care le împărțeau vedre cu vin și le promiteau câte doi galbeni de om. Un pluton de 25 de militari veniți să împrăștie nou-formata mulțime a fost atacat de către protestatari, doi dintre aceștia fiind grav răniți. Retrași către poarta Mănăstirii Trei Ierarhi, militarii au primit ordin să folosească focul armelor contra manifestațiilor; prima lor salvă a fost una de avertisment (trasă în sus), iar a doua în mulțime. Haosul luptei de stradă era completat și de tragerea clopotelor mitropoliei la ordinul preoțimii rusofile. Ulterior, a fost folosită din nou cavaleria pentru împrăștierea protestatarilor, care a mai executat trei șarje, ultima fiind urmată de infanterie, care a operat primele arestări din stradă, apoi a intrat în reședința Roznovanu (autorul îl menționează pe Vasile Pilat, *eroul de la 11 Februarie* drept cel care a descins primul în imobil, posibil greșindu-i numele căpitanului Constantin Pilat, pe spatele căruia Cuza a semnat abdicarea), unde au fost arestați capii mișcării. Nunuță Roznovanu, cel descris de autor drept un *coconăș depravat* și de camarazii săi drept o nulitate a cărui singur merit îl constituie resursele financiare, a fost descris ca fiind cuprins de panică în acele momente, mai exact desfigurată, înbălbenit de frică și ținând strâns de mână pe o femeie, sperând că astfel va fi ferit de violențe din partea forțelor de ordine și a civililor unioniști, pe când Teodor Lățescu, deși rănit în confruntare (bandajat la cap și cu cămașa pătată de sânge) își păstrase curajul, după cum se preciza în articol. Contrastul dintre Roznovanu și Lățescu este subliniat de autor prin prisma lașității primului, care pe de o parte atentase cu vin și bani contra statului, stârnind oamenii la revoltă, în timp ce stătuse ascuns în casă în vremea violențelor. Cinci lideri ai mișcării împreună cu patru doamne au fost arestați la Palat; doamnelor li s-a dat imediat drumul, fiind escortate cu trăsuri la reședința Roznovanu.

La orele două ordinea fusese restabilită, forțele de ordine continuând să opereze arestări punctuale, astfel încât întregul eveniment a durat patru ore, dintre care partea sa violentă s-a desfășurat în mai puțin de trei; deși Palatul a fost păzit de o gardă suplimentată până a doua zi dimineața, pe străzi a fost liniște. Conform articolului, de partea militarilor au fost doi răniți și 15 morți, iar de partea protestatarilor 15 morți, cu un număr necunoscut de răniți (alte surse oferă cifre mai mari ale morților în rândurile protestatarilor; considerăm că este posibil, în sensul în care aceștia ar fi murit ulterior din cauza rănilor și a complicațiilor acestora; interesant, istoricul A.D. Xenopol oferă cifre identice cu cele ale autorului). Patru dintre morții civili au fost văzuți de către autor în preajma bisericii catolice și i s-au părut a face parte din străini vagabonzi (numele dat în epocă oamenilor fără domiciliu și loc de muncă stabil). Mitropolitul, găsit în haine civile (pe când în timpul primei părți a protestului era înveșmântat în hainele arhieresti de slujbă, având și toiagul în mână), la rândul său vizibil atins psihic (și nu rănit fizic, după cum se exagerează în mai multe lucrări) a fost condus la rândul său către Palat pentru a da declarații cu privire la *trista cauză* la care luase o parte *așa de nechibzuită*, rămânând ca arestat. Articolul se încheie cu întrebări retorice privitoare la intervenția rusească cerută de unii protestatari, care nu ar fi adus nimic bun în țară, respectiv la regimul de libertate care le permite cetățenilor să se manifeste liber pro sau contra venirii lui Carol la conducerea țării, atâta timp cât păstrează o atitudine pașnică. Participarea autorului la toate momentele-cheie ale evenimentului, inclusiv în cele fierbinți și poziționarea sa strategică spre mijlocul acțiunii, dar totuși ferit de îmbulzeala

protestatarilor și de atacul militarilor arată că acesta era o persoană cunoscută din Iași, având un puternic simț al onoarei și care era posibil un agent al statului ori al unei puteri vestice binevoitoare României, deși este posibil să fi fost un simplu martor ocular care, simțind valoarea istorică a evenimentelor, a riscat pentru a le vedea îndeaproape și a le relata ulterior către contemporani și viitorime.

Umbra separatismului a mai persistat o vreme în rândul românilor, dacă nu ca proiect politic fezabil cel puțin ca spectru al spaimelor liderilor politici. Astfel, primul articol al Constituției din 1866 respingea vehement orice intenție separatistă, afirmând că *Principatele Unite Române constituie un signur stat indivizibil sub denumirea de România*. Crima de care se făceau vinovați capii mișcării era înscrisă în articolul 81 al Codicelui Criminal (Codul Penal, în terminologia epocii) și se pedepsea cu munca silnică pe viață. Cunoscând acest aspect, majoritatea celor arestați au încercat să declare inițial că nu unelteau contra statului, ci doar a

Caricatură din publicația „Ghimpele”, 28 mai 1867

Locotenentei Domnești, prefectului de Iași (muntean) și a venirii principelui străin, ceea ce era desigur fals dovedit prin violențe și scandări, aceștia având de altfel la dispoziție pârgii legale și democratice pentru a se fi opus factorilor menționați anterior. Tot o parte a acestora au criticat metodele folosite de autorități pentru a înăbuși răscoala, un alt argument deplasat, având în vedere starea și metodele protestatarilor. Trebuie repetat că, pe lângă exploatarea rusești, exista și o

nemulțumire a unor ieșeni vizavi de Unire, iar disperarea acestora reflectată într-o bună măsură în violența protestului poate fi explicată prin șocul pierderii statutului de capitală, a problemelor locale, epidemiilor și a unui an agricol prost, toate acestea contribuind la o atmosferă în care un astfel de curent extremist să se poată răspândi. O serie de evenimente nefericite poate determina negativismul unui eșantion al populației, care se teme de schimbare, cu toate că aceasta are și potențial de îmbunătățire a situației.

Principele Carol i-a amnistiat în bloc pe deținuți, atât în virtutea tradiției românești (era o obișnuință ca noul suveran să dea un astfel de act la începutul domniei), cât și din înțelepciunea care l-a consacrat. Astfel, la 10 mai 1866, mitropolitul se găsea în fruntea mulțimii care l-a întâmpinat pe prințul Carol la intrarea sa în București, binecuvântându-l. Ulterior, acesta va deveni mitropolit primat, președinte al Senatului și corifeu al transformării României în Regat.

Chiar și fricosul Nicolae Rosetti-Roznovanu își va îndrepta conduita, drept pentru care va fi avut funcții publice precum consilier municipal și deputat; „spălarea” păcatelor sale s-a produs în Războiul de Independență, în care participă ca ofițer și se distinge în luptele de la Plevna. Teodor Boldur-Lătescu și-a continuat însă activitatea antiunionistă, de data aceasta într-un mod eminent pasnic (a mai fost rănit de câteva ori de forțele de ordine, însă sub alte pretexte), publicând mai multe periodice și broșuri separatiste/antiunioniste, care își pierd din public și se sting spre finalul anilor 1860, laolaltă cu fenomenul în sine. Constantin Moruzzi, unul dintre capii din umbră ai mișcării, cumnat al lui Roznovanu, mare proprietar în Basarabia și bine văzut în cercurile rusești, se refugiază la consulatul rusesc, apoi trece granița către protectorii lui. Merită menționat că și Ion Creangă, pe atunci diacon, a luat parte la evenimente, unele surse afirmând chiar că l-ar fi ascuns într-un butoi pe mitropolit până la liniștirea situației. Ironia sorții face ca tocmai mitropolitul să îl destituie din tagma preoției cu câțiva ani mai târziu.

Plebiscitul s-a desfășurat în cele din urmă în liniște, sub 1% din votanți optând contra venirii lui Carol pe tron. Fenomenul antiunionist/separatist din Moldova trebuie înțeles, încadrat corect în contextul epocii și nu trebuie exagerat, nici atribuit în exclusivitate mașinațiilor rusești, nemulțumirilor populare ori ambițiilor liderilor separatiști. Singularitatea evenimentului (ca intensitate, dacă ne referim la nivel național), stingerea naturală a fenomenului și „liniștirea” majorității covârșitoare a activiștilor, între care o parte importantă s-a implicat activ în viața politică, culturală și militară a României sub Carol I, arată că mișcarea secesionistă și protestul violent a fost o greșeală. Descaladarea rapidă a situației arată, ca de atâtea ori în istoria națională, cum a fost oprită o tragedie cu potențial mult mai mare.

BIBLIOGRAFIE

„Vocea Națională”, Iași, Marți, în 5 Apriliu 1866.

ACADEMIA ROMÂNĂ, *Istoria Românilor*, vol. VII, Tom I, *Constituirea României Moderne (1821-1878)*, coord. Dan Berindei, București : Editura Enciclopedică, 2015.

GHENCEA, Mircea-Cristian, *Din istoria separatismului moldovenesc: Teodor Boldur-Lătescu și gazeta „Moldova” (1866-1869)*, în „Anuarul Muzeului Național al Literaturii Române Iași”, anul VIII, 2015.

IORDACHE, Anastasie. *Revoluționarii Golești*, București : Editura Mica Valahie, 2011.

KELLOGG, Frederick, *Drumul României spre independență*, Iași : Institutul European, 2002.

NEGRUZZI, Iacob, *Amintiri din Junimea*, București : Editura Humanitas, 2011.

STAN, Stoica (coord.), *Dicționar biografic de istorie a României*, București : Editura Meronia, 2008.

VLAS, Ancuța, Ceobanu, Adrian-Bogdan, *Contributions documentaires françaises concernant le mouvement séparatiste de Moldavie (3/15 avril 1866)*, în „Analele științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași”, Serie Nouă, Istorie, Tom LIX, Iași : Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2013.

XENOPOL, A. D., *Istoria Românilor din Dacia Traiană*, vol. XIII, *Domnia lui Cuza Vodă 1859-1866*, București : Editura Cartea Românească, f.a.

RESTITUIRI

ACTIVITĂȚI DE ALTĂDATĂ: EXPEDIȚIILE INDAGATORES (IV)

Prof. pentru învăț. primar, Gladiola Bondar

În vara anului 1979, expediția *Indagatores* a avut drept scop cercetarea zonei Gura Portiței, unde apa lacurilor se întâlnește cu apa mării.

Echipajul a fost format din zece elevi (9 pionieri) din clasa a VI-a A: Dumitriu Dan (căpitan), Mărcuțeanu Otilia (secund), Mujdei Maricica (cronicar), Manoliu Steluța (geograf), Budăi Adrian (geograf), Ursu Anca (biolog), Cobuz Gheorghe (biolog), Ursu Dumitru (bucătar, desenator), Forminte Anișoara (sanitar) și un elev utecist din clasa a IX-a C, Pavel Sorin (fotoreporter).

Coperțile Jurnalului
Indagatores, 1979

Capitolele: „*Cale lungă, drum de fier*”, „*Orașul de la Dunăre*”, „*Cu „Banatul” spre inima Dobrogei*”, „*Jurilovca*”, „*Întâlnire cu Razimul*”, „*Biologii la trabă*”, „*O zi cu stavrizi*”, „*Ecluza*”, „*Adio, Portița!*” formează *Jurnalul expediției* din 1979.

Aventura a început vineri, 27 iulie 1979.

Traseul Borca-Bicaz-Piatra-Neamț, străbătut cu autobuzul, este descris astfel:

„*Suntem la Poiana Teiului. De aici, autobuzul nostru urcă serpentinele de lângă lac. Pădurea de brad, care coboară până la oglinda apei, dă acesteia o culoare verzuie. Și Ceahlăul își oglindește stâncile în apa aceasta cu unde întunecate. [...] Departe, însă, un nor cenușiu închis ne arată locul fabricii de ciment. Poluarea este prezentă. Ne-o spune stratul subțire de praf așternut peste tot.*

Intrăm în noul cartier, Dodeni. În urmă cu un an, cei care treceau pe aici, puteau să vadă doar câteva

Motonava *Transilvania*

urcă serpentinele de lângă lac. Pădurea de

Gara Piatra-Neamț
În stânga, prof. Maria Lungu

blocuri, iar în rest, barăci rămase din timpul construirii barajului. Acum, au răsărit ca ciupercile multe blocuri, un complex comercial.”

Până la sosirea trenului, expediționarii au vizitat Parcul Zoologic și au expediat spre casă primele vederi din Piatra-Neamț. Au mers cu trenul de la Piatra-Neamț prin Buhuși, Bacău, Adjud și Mărășești, unde au coborât pentru schimbarea trenului cu un tren personal spre

Galați. De pe fereastra personalului, elevii au putut vedea fabrica de conserve de legume și fructe din Tecuci, combinatul siderurgic de la Galați care folosește materia primă venită din import, materie ce era transportată din port la combinat pe o bandă rulantă pe sub care trenul trecea.

Pe o vreme ploioasă, elevii au fost găzduiți la Liceul Naval din Galați.

A doua zi, 28 iulie, copiii au vizitat orașul Galați și au observat vapoarele de pe Dunăre: „Cluj”, „Transilvania”, „Libertatea”. Au vizitat motonava „Transilvania”, unde un marinar le-a explicat că a fost construită în 1941, are 38 de ani vechime și a fost adusă la Galați pentru reparații. Vizitatorii și-au îmbogățit vocabularul: babord, tribord, pupa, prova, puntea de manevră, babale (dispozitiv cilindric sau sub formă de mosor, din metal sau beton, fixat pe navă sau chei, de unde se leagă parâmele navelor acostate), vinci (troliu pentru manevrarea greutăților), bigi (tip special de macarale pentru încărcarea/descărcarea navelor) ș.a.

Din gara fluvială, expediționarii s-au îmbarcat pe nava „Banatul” și au pornit spre Tulcea, apoi spre Jurilovca cu un autobuz plin de călători.

Tabără de corturi a fost instalată în apropierea Lacului Razim, la Jurilovca, după ce locul a fost curățat și măturat cu mături din frunze. Copiii și-au făcut prieteni din sat, au servit masa și au transformat pista de popice din spatele corturilor în

Braseria Portița

ring de dans pe muzica casetofonului adus cu ei.

În cele două zile de stat aici, au vizitat Jurilovca, s-au aprovizionat cu alimente, dar pentru pâinea albă de la brutărie (care se dădea pe cartelă) au avut nevoie de aprobare din partea Cooperativei de consum din localitate, doar pâinea neagră se putea cumpăra la liber. În restul timpului, au mers la scăldat, s-au jucat cu mingea, au cântat și au consemnat în *Jurnal* ceea ce i-au impresionat.

Tabăra *Indagatores* de la Portița

Nu au lipsit momentele hazlii: primul loc în care au mers la scăldat era mâlos, așa că au trebuit să se spele la robinetul stradal de mâl, apoi, la plecarea din sat, pentru a nu întârzia la debarcader, au fost nevoiți să ia ceanul fierbinte cu varză și carne alături de corturi, rucsaci și saci de dormit.

Traversarea Lacului Razim spre Gura Portiței a fost o adevărată aventură. Bărcile erau pline cu lăzi cu marfă pentru restaurantul „Portița”, iar expediționarii au fost îngrămădiți între ele în legănarea puternică a bărcii pentru că vântul bătea puternic și valurile erau mari.

Corturile au fost întinse pe limba de nisip din fața braseriei „Portița” și au făcut cunoștință cu marea, unii pentru prima dată.

„Cămară” în nisip
În stânga, prof. Petru Lungu

Miercuri, 1 august 1979, după înviorarea de

dimineață, și-au organizat tabăra: o ingenioasă cămară – groapă săpată în nisip și căptușită cu stuf în care și-au aranjat alimentele, au agățat emblema expediției de un par înfipt în nisip, au amenajat vatra cu bolovani unde vor face focul pentru pregătirea mâncării. Restul zilei și l-au petrecut la înot în mare, iar biologii au vizitat în spatele complexului Portița digul, mici canale și locuri înconjurate de stuf, mulțimea păsărilor, lișițe și lebede, au stat de vorbă cu un grup de pescari despre munca lor, au observat plantele care erau adaptate, fie la mediul acvatic, fie la zonă secetoasă și sol nisipos.

În zilele următoare expediționarii s-au dedicat explorării zonei în care se aflau de pe digurile artificiale ridicate pentru a proteja țărmul. Astfel, au întâlnit „Căluțul de mare”- un trunchi de copac cu o formă ciudată, urcat pe un suport de ciment de către niște francezi și care străjuiește intrarea în canal, au aflat despre importanța farului de la niște pescari, au stat de vorbă cu localnicii despre viața de aici, au observat casele lor și s-au întâlnit cu un grănicer care i-a dus la sediul lor, pichetul de grăniceri, unde căpitanul i-a atenționat că au intrat într-o zonă interzisă, zonă ce nu a fost semnalizată în niciun fel.

Pentru focul din tabără aveau nevoie de lemne pe care le culegeau din zona plajei sau a digurilor, iar masa era pregătită din proviziile aduse de acasă sau pește cumpărat sau oferit de pescari.

Viața pescarilor a fost urmărită cu mult interes. L-au cunoscut pe brigadierul echipei de pescari, dar și pe cel mai vârstnic pescar, Nichei Ivan, bucătarul brigăzii. Au aflat că pescarii pescuiesc nu numai pe mare (stavrizi, hamsii ș.a.), ci și în Lacul Razim (plătică, șalău, somn, crap, știucă). Plasele de pescuit sunt curățate și spălate de alge, iar peștele este transportat în coșuri până la masa de sortare, apoi din nou în coșuri (sortat) și pe platforme cu roțile ce mergeau pe șine până la cherhana unde era pus la gheață. De aici, era transportat cu vasul special la Jurilovca și mai departe spre fabricile de conserve sau spre vânzare.

Ecluza – legătura Razim-ului cu marea

Întoarcerea de la ecluză cu provizii de stuf

Erau șase brigăzi de pescuit la Portița și, prin rotație, la o săptămână, puteau merge acasă la familie. Momentele lor fericite erau când prindeau mult pește și pește rar, morun și nisetru, iar momentele dificile, când venea furtuna.

Spre sfârșitul expediției, copiii au mers la ecluză ce desparte Lacul Razim de apele mării. Porțile ecluzei fiind deschise, expediționarii au fost trecuți de partea cealaltă de un tânăr cu o barcă.

Ei au aflat de la unul dintre supraveghetorii ecluzei, Popov Simion, că aceasta a fost construită în 1974 pentru îndulcirea Lacului Razim (apa sa fiind folosită la irigații) și pentru păstrarea nivelului lacului în perioadele secetoase. Ecluza este un canal lung de 30-40 m

Îmbarcați pe *Antares*

prevăzut cu două porți groase de 3-4 m. Când porțile sunt deschise, fiind manevrate din cabina de comandă, apa din Razim se varsă în Lacul Sinoe, apoi în mare. Porțile se închid atunci când nivelul apei lacului scade sub 80 cm, împiedicând apa sărată să intre în interior.

De la ecluză, expediționarii au mers la cabana vânătorilor, „Cocor”, unde cabanierul le-a arătat câteva păsări împăiate și au admirat păsările din stufărișul din apropiere.

Marti, 7 august 1979, echipajul *Indagatores* a strâns corturile și întregul bagaj, a lăsat în ordine zona unde au fost oaspeți și au pornit spre casă: barca *Antares* i-a dus de la Portița la Jurilovca, de aici, autobuzul i-a lăsat la Tulcea, unde au înoptat la internatul unui liceu. Dimineată au pornit cu autobuzul spre comuna 23 August, de aici au trecut cu bacul la Galați de unde au luat trenul spre Bacău, apoi spre Piatra-Neamț. Miercuri dimineată, la ora cinci, au pornit cu autobuzul spre Borca.

Au ajuns obosiți și veseli că își revăd familia, dar cu gândul tot la aventurile expediției.

Traseul expediției din anul 1980 a fost Borca-Toplița-Deva-Brad-Țebea-Bulzeștii de Sus-Avram Iancu – Alba Iulia.

Pregătirea expediției a fost intensă: s-au consultat diferite documente, profesorii din școală le-au dat elevilor diferite date despre zona ce urma a fi explorată, au exersat întinderea corturilor, le-au reparat și igienizat, au trimis scrisori unor școli din zonă pentru a fi primiți, dacă era nevoie, în internatele lor sau să fie îndrumați de către un ghid sau profesor, s-au stabilit listele cu cele necesare deplasării și nu s-au uitat nici partea financiară pentru care au desfășurat diferite activități de adunare a fierului vechi și al plantelor medicinale (dacă depășeau planul puteau primi bani în plus de la organizația pionierescă).

Coperțile *Jurnalului* din 1980

Echipajul a fost format din aceeași elevi care au participat în 1979 și care și-au ales

Pregătirea expediției în curtea
Liceului Borca

funcțiile cele mai dificile (căpitan, secund, istoric, geograf), la care s-au adăugat câțiva elevi noi: Dumitriu Dan (căpitan), Mărcuțeanu Otilia (secund), Andrieș Alexandru (cronicar), Niță Camelia (geograf), Ursu Dumitru (geolog), Budăi Adrian (istoric), Ursu Anca (etnograf), Mujdei Maricica (folclorist), Geană Camelia (sanitar), Forminte Anișoara (biolog), Iliescu Petrică (desenator), Cobuz Gheorghe (fotoreporter).

Perioada expediției: 23 iunie – 5 iulie, 1980.

De la Borca la Toplița au mers cu autobuzul, mai departe la Deva cu trenul. Aici și-au instalat corturile, în afara orașului, la cabana de la marginea pădurii Bejan.

În prima zi de expediție, după ce s-au trezit la ora șapte, au făcut programul de învioreare și au luat micul dejun, expediționarii au pornit spre Cetatea Devei. În drumul lor au trecut și pe la sala olimpică de gimnastică

unde se antrena Nadia Comănici.

În *Raportul istoricului* sunt consemnate următoarele date: „Dealul Cetății Deva, monument istoric și al naturii, formațiune vulcanică, se ridică cu 184 m deasupra vetrei orașului. Teritoriul cetății prezintă un interes deosebit prin numărul mare și raritatea florei și faunei sale. Locul este prielnic viperei cu corn. Prin poziția sa, este situată la o importantă răscruce de drumuri, ușor de apărut și cu vederi la mare distanță. Teritoriul cetății a fost locuit din cele mai îndepărtate timpuri, de omul comunei primitive, de daci și de romani și până în epoca modernă. [...] a fost construită pe la mijlocul sec. XIII ca bastion al feudalității împotriva țărănimii iobage, având și rosturi strategice. [...] Un moment important din viața cetății a fost atacul țăranilor răsculați de la 1974 sub conducerea lui Horea, Cloșca și

„Trecut și prezent la Cetatea Devei”

„Ascultăm explicațiile preotului L. Oprișan.”

Crișan. [...] cetatea a jucat un rol important în Revoluția de la 1848-1849 când își încheie existența multiseculară, zidurile fiind aruncate în aer de explozia unui depozit de praf de pușcă.”

Miercuri, 25 iunie, au pornit cu autobuzul și toate bagajele spre Brad unde au fost cazați la internatul Liceului „Avram Iancu”. Aici au vizitat biserica-monument istoric din Crișcior (comună la 6 km de Brad), unde l-au avut drept ghid pe preotul Liviu Oprișan. Expediționarii au aflat

despre viața și lupta locuitorilor Zarandului și au fost impresionați de picturile foarte vechi din interiorul bisericii, de inscripțiile și pietrele funerare.

„-Așa cum apa se duce și pietrele rămân, așa au rămas românii pe aceste locuri. Iar dacă pietrele ar avea grai, nu ar mai fi nevoie să mai cercetăm atât.” (Preot, L. Oprișan)

În următoarele zile, expediționarii au fost însoțiți de dl prof. Stan Marin la uzina de la Gura Barza (sat Barza, com. Crișcior, Hunedoara), uzină care prelucra minereul aurifer. Inginerul Dan Sorin de la uzină le-a explicat copiilor că este o uzină cu tradiție, în care lucrează mai multe generații de muncitori, apoi i-a condus apoi prin toate halele și le-a prezentat utilajele care ajută la obținerea metalelor prețioase, aurul și argintul.

Expediționarii au mai vizitat Muzeul Aurului, colecția de pictură naivă a minerului Sofian Ștefan, casa pionierilor din Brad și Muntele Vulcan aflat la vreo 20 km de Brad.

Din cauza ploii nu au putut urca pe munte, dar la poalele lui s-au putut adăposti în corturile unor soldați-vânători de munte, astfel că expediționarii au aflat despre instrumentele și uneltele pe care le folosesc când urcă pe munte (cordeline, corzi, carabiniere, pitoane, nuci, scărițe, hamuri, colțari pentru gheață, piolete), tipurile de noduri, cum se montează și demontează armele lor și s-au luat la întrecere cântând cântece ostășești. Spre seară s-au întors la internat.

Sâmbătă, 28 iunie, au pornit-o spre Țebea. Deoarece timpul era ploios, nu au putut să-și întindă corturile, așa că au primit o sală de clasă de la școala din localitate, iar vatra pentru foc au amenajat-o într-o magazie a școlii.

Aici au vizitat cimitirul din localitate cu Gorunul lui Horea și mormântul lui Avram Iancu, au ascultat poveștile lui moș Toader Dragoșă despre Țebea și i-au vizitat casa, fiind primiți de soția

acestuia, nana Carolina. Camerele erau decorate cu ștergare vechi, farfurii și căni de lut, portrete ale lui Horea, Cloșca, Crișan și Nicolae Ceaușescu, diplome de la diferite festivaluri, de la „Cântarea României”, obiecte primite de la vizitatori: tablouri pe mătase din China, lampă de mineri de la minerii din Donbas, U.R.S.S., statuete, un album cu diferite dedicații și fotografii ș.a.

La Uzina Gura Barza împreună cu ing.
D. Sorin și prof. Stan Marin

La Gorunul lui Horea împreună cu moș Toader Dragoșă

Drumul expediției *Indagatores* a continuat cu vizitarea Casei Memoriale a lui Gheorghe Crișan (eroul Răscoalei țăranilor din Transilvania, 1784-1785) și a localităților Baia de Criș, Bulzeștii de Jos și Bulzeștii de Sus, unde au rămas la internatul școlii.

Cronicarul expediției a consemnat o poezie dintr-un ziar al vremii, aflat la casa lui Crișan (scrisă de Mihai Gavrilato) despre Horea, Cloșca și Crișan:

<i>„Horea, Cloșca și Crișan, Strănepoții lui Traian, Acum un veac și jumate Luptau pentru libertate.</i>	<i>Fraților, jurați pe cruce, Pentru lupta ce vom duce. Ca în Ardeal să fim în ist an, Stăpîni ca fiii lui Traian.</i>
--	--

<i>Căci trăiau pe-a lor moșie Chinuți în iobăgie. Slugă pe pământul tău Putea răbda Dumnezeu?</i>	<i>Dar nici Crișan n-a scăpat, Prins, el fu întemnițat. Lui Dumnezeu s-a rugat Și singur viața și-a curmat.</i>
---	---

<i>Și-au pornit la luptă grea, Libertatea a-și câștiga. Dar mulți din ei au murit, Fără visul împlinit.</i>	<i>Horea! Cloșca! Crișan! Voi! Strănepoții lui Traian. Fie-vă somnul liniștit, Căci Ardealul azi e dezrobit.</i>
---	--

<i>Și-au murit zdrobiți pe roată, Horea, Cloșca laolaltă. Numai Crișan pribegea Și fraților lui le spunea:</i>	<i>Și de-o vrea să ni-l mai ia, Vom lupta căci vom putea Și Ardealul nu-l vom da, Va rămîne lângă mama sa.”</i>
--	---

(din *Jurnalul expediției*)

Expediționarii au mers spre Cheile Bulzeștilor, au observat podul natural de piatră de la Grohot, izvorul natural amenajat de vânătorii de munte geniști în 1976, păstrăvăria din localitate și „Fântâna lui Marian” – un bazin din piatră în care apa era puternică și învolburată, adică, în termeni științifici, un izvor voeluzian (izvor subteran care a ieșit la suprafață în acel loc unde se afla bazinul).

Costum popular din Tebea (O. Mărcuțeanu)

Marti, 1 iulie, o parte dintre expediționari s-au trezit de la ora 4,30 pentru a porni spre Obîrșa unde urmau să viziteze câțiva meșteri olari. Aici, au văzut pentru prima dată bivolițe, dar și cum se pregătește lutul pentru oale și au urmărit toate fazele până la obținerea vaselor: ghiveci, ulcior, farfurie din lut. Tot în sat, copiii au mers la meșterii de spete și de butoaie.

Vas din Obîrșa cu motive florale (Mujdei Maricica și Ursu Anca)

La întoarcere, împreună cu

colegii lor au pornit spre Peștera Ionilești.

În ziua următoare, o mașină a muncitorilor i-a dus pe expediționari până pe Muntele Găina. Aproape de vârf, pe un platou, au descoperit o cetate construită (platou de filmare) unde s-a turnat filmul istoric „Burebista” (1980). Mașina i-a lăsat în apropierea cătunului Izvorul Alb de unde copiii au văzut în depărtare comuna Avram Iancu. Au pornit-o pe jos cu rucsacii în spinare sau trăgând după ei crengile pe care au așezat corturile. După un drum de vreo 7 km au ajuns în centrul comunei în fața statuii lui Avram Iancu, apoi au vizitat muzeul etnografic al școlii.

După ce și-au instalat corturile pe o pășune aflată în apropierea râului Arieșel și învecinată cu biblioteca comunei și cu birourile cooperativei, au aprins focul în vatra amenajată în acest scop, au pregătit masa, și-au agățat emblema expediției într-un par înfipt în pământ și au primit primul vizitator: prof. Gamboș Ionel, care primise scrisoarea de la dna Lungu Maria și îi aștepta. Acesta le-a vorbit despre istoria moșilor și viața grea din trecut, despre „Târgul de fete” de pe Muntele Găina și localitatea natală.

Deoarece a început să plouă și trei corturi au fost inundate, copiii s-au mutat cu sacii de dormit în școală, nu înainte de a face puțină ordine deoarece în clădire se văruia.

Următoarele localități și obiective vizitate de expediționari pentru a culege cât mai multe informații pentru rapoartele lor au fost: „Dealul cu Melci” (melci pietrificați, fosile), Casa Memorială „Avram Iancu”, cascada din comuna Avram Iancu, Câmpeni și Cetatea Alba-Iulia.

Vineri seara au pornit cu trenul spre Tg. Mureș, de acolo spre Toplița, iar a doua zi au ajuns la Borca cu autobuzul luat din Toplița.

Secundul expediției, Mărcuțeanu Otilia, a completat *Jurnalul expediției* cu fotografii și desene, cu rapoartele celorlalți membri, fiind ajutată de cronicar și căpitanul echipei.

Capitolele *Jurnalului*: „Pregătirea expediției”, „La drum”, „Dacă pietrele ar avea grai”, „Misteriosul vulcan”, „Să știe mâna străină că și apa ta-i română”, „Acești bărbați neînfricați ai Zarandului”, „Podul de piatră”, „Iscusință peste timp”, „Pivot al veșniciei”, „Acasă la Craiul Munților”, „Loc de aducere-aminte”, „Acasă”. La acestea se adaugă rapoartele detaliate ale istoricului, biologului, geografului, geologului, etnografului, folcloristului, rapoarte ce conțin numeroase date științifice, observații, desene, schițe, fotografii.

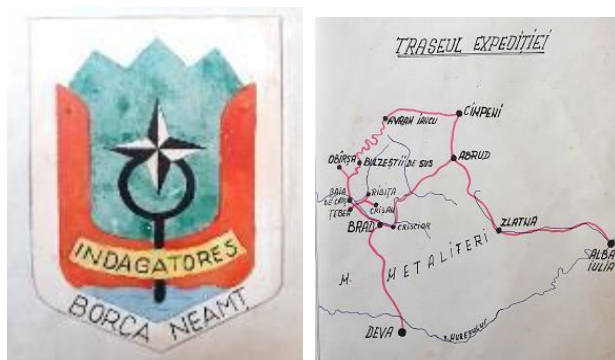
Otilia Mărcuțeanu, secundul echipei de expediționari a câștigat „Pana de argint” pentru însemnările din *Jurnal*.

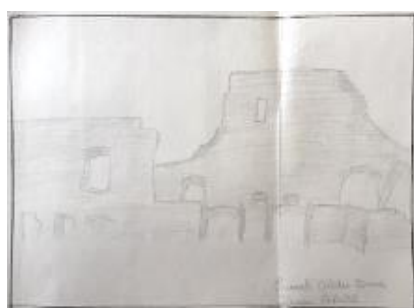
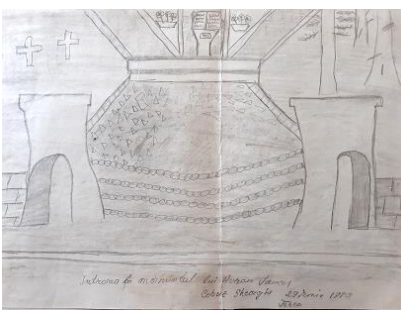
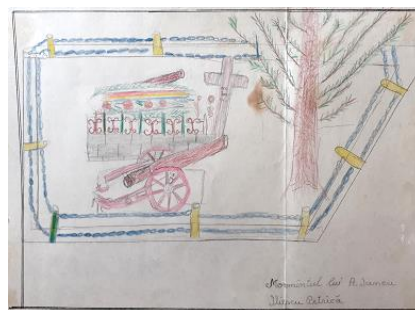
Casa Memorială
Avram Iancu

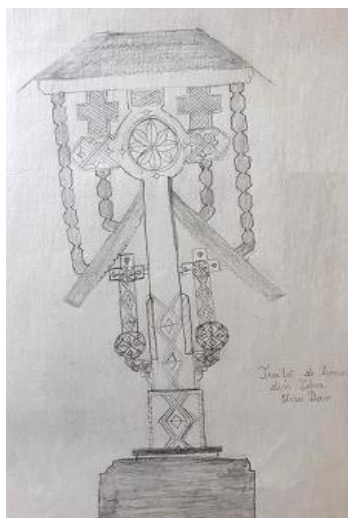

La poarta Cetății Alba Iulia

EXPOZIȚIE cu lucrările membrilor expediției *INDAGATORES*, 1980

Emblema și schița traseului expediției

 Ruinele Cetății Deva
lancu
(Iliescu Petrică)

 Intrarea la mormântul lui Avram Iancu
(Cobuz Gheorghe)

 Mormântul lui Avram
(Iliescu Petrică)

 Gorunul lui Horea
Sus
(Cobuz Gheorghe)

 Troiță din lemn - Țebea
(Ursu Dumitru)

 Biserica din lemn - Bulzești de
(Cobuz Gheorghe)

Barajul de pe râul Bulzești
(Ursu Dumitru)

Modele de ștergere țeute în casă
(culese de Ursu Anca)

BIBLIOGRAFIE:

Jurnalele Expediției Indagatores, 1979 și 1980 – *Manuscrise* aflate la Biblioteca Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca, jud. Neamț

RELIGIE

DE CE POSTIM?

Ținerea postului ne este relatată în Sfintele Scripturi, unde protopărinților noștrii Adam și Eva li s-a poruncit că: „Din toți pomii din rai poți să mănânci. Iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!” (Geneza 2, 16-17). Deși a fost păcatul neascultării, fiind insuflată mândria de către șarpele cel viclean, sfidând astfel porunca de a nu mânca din pomul cunoașterii binelui și a răului, au pierdut încercarea postului pentru o vreme, pe care, dacă ar fi îndeplinit –o , aceștia ar fi ajuns la vremea la care să poată mânca din el fără să moară. Altfel spus, postul este spre viața veșnică, deoarece acesta ne oferă trupește odihnă de la procesul de digestie prin ușurarea tipului de alimentație ce conferă timp organismului să se concentreze asupra altor funcții importante, inclusiv asupra activității de prevenire a bolilor și chiar stoparea lor; iar sufletește (cu ajutorul rugăciunilor și milosteniei), ne

Fig.1. Căderea protopărinților Adam și Eva
<https://cuvantdefolos.ro/caderea-protoparintilor-adam-si-eva/>

curățim de păcate, ni se oferă putere de a discerne binele de rău, dobândirea harului Duhului Sfânt, fiind astfel etape premergătoare pentru o viață de mântuire veșnică.

Postul este un dar de la Dumnezeu menit să ne ajute să luptăm împotriva păcatului. Înainte de venirea lui Hristos, postul a fost oferit lumii ca o lumină pentru a întări voința firii umane, fiind un mijloc de educare a voinței, a smereniei, a ascultării și încrederii în Dumnezeu. Din această cauză, putem regăsi multe exemple de post oferite de către sfinții Vechiului și Noului Testament, precum: Moise, care a postit 40 de zile înainte de primirea Decalogul – Cele zece porunci (Ieșirea 34, 28), Daniel în Babilon a postit trei săptămâni (Daniel 10, 2-3), regele David a ținut post ca semn al pocăinței pentru păcatele făcute (Psalmi 34, 12; 108, 24), postul ținut de Prorocița Ana (Luca, 2, 36-37) etc.

De aceea Mântuitorul când a ales postul ca unul dintre multele mijloace spre mântuire, odată cu prima Sa apariție în deșertul Iudeei, a scos la iveală inferioritatea naturii umane. El a redus puterea diavolului prin voința proprie și prin hotărârea slăbiciunii firii, distrugând în acest chip, puterea acestuia. De aceea, diavolul nu dorește ca cineva să postească și să poată căpăta această armură a luminii, fiindcă nu poate vătăma astfel acea persoană. Din acest motiv, credincioșii pot folosi postul ca un instrument puternic în lupta împotriva păcatului.

Un alt exemplu în care Mântuitorul ne îndeamnă mereu să postim este când a fost realizată vindecarea lunaticului, iar ucenicii nu au reușit să îl vindece, spunându-le că: „Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post” (Marcu 9, 29).

Nu trebuie luat ca o formalitate, ca o dietă sau o mândrie, ci ca o căutare constantă a prezenței lui Dumnezeu în viața noastră: „Atunci au venit la El ucenicii lui Ioan, zicând: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc? Și Iisus le-a zis: Pot oare, fiii nunții să

fie triști câtă vreme mirele este cu ei? Dar vor veni zile când mirele va fi luat de la ei și atunci vor posti” (Matei 9, 14-15).

Ajungând la întrebarea: De ce postim? Ca o completare a titlului printr-un răspuns, fiind: „de a te elibera de tine însuși”. Postim pentru a ne recâștiga libertatea, eliberându-ne de propriile limite, slăbiciuni, impulsuri, patimi, cât și pentru a ne păstra sau crește libertatea și odată cu ea capacitatea de a iubi. Este un exercițiu de stăpânire de sine, premisa și expresia libertății.

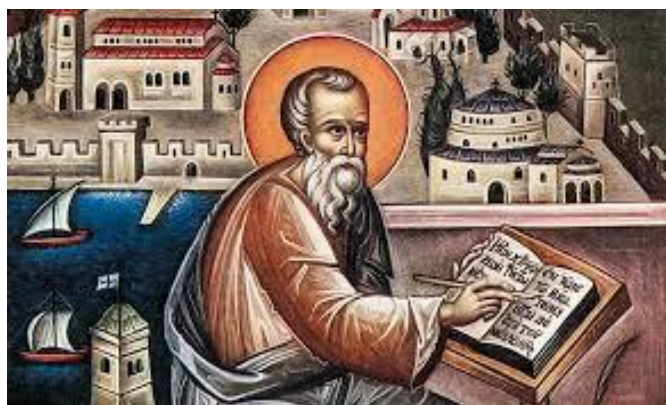
Omul se lasă prins în capcana satisfacerii fără măsură a nevoilor și plăcerilor sale, devenind astfel slujitorul sau robul acestora. Înfrânarea este cheia stăpânirii de sine și a libertății, iar în sens opus fiind desfrânarea. Menținându-se în această direcție, în loc să-și stăpânească nevoile, și le multiplică, devenind din ce în ce mai dependent de ele și trăind doar pentru a și le satisface.

Postul ține de firea umană însăși, este un dat inițial!

Radu Emil Constantin, pictor-iconar

DE DOR DE SFÂNTUL NICOLAE...

Hramul bisericii, clipă de sărbătoare a cerului printre muritori, adunase în ziua aceea de Sfânt Nicolae, întreaga suflare a satului. Și-apoi, cunoscut este, că nu era orice fel de sat, fără

căpătăi, „ci sat mare și vesel; cu gospodari tot unul și unul, cu flăcăi și fete mândre care știau a învăța hora dar și suveica de vuia satul de vatale în toate părțile, cu biserica frumoasă și niște preoți și dascăli și poporeni ca aceia de făceau mare cinste satului...”, cum scria deunăzi, Nică a lui Ștefan Apetrei, la vremea când se hrănea cu amintirile copilăriei...

Biserica, mireasă înflorită din dor de Hristos, dădea semn de mare sărbătoare. Și

ca de fiecare dată, mă uimea. Turla cea mare din piatră albă cu cruce uriașă ce înțepa cerul, aleea care urca spre sfântul lăcaș, dangătul clopotelor, Troița, cimitirul plin de strămoși- un Humulești răsturnat în pământ-, toate îmi vorbeau de Dumnezeu.

Multă vreme însă am crezut că icoana aceea roșiatică de la intrare, cu ochi de sfânt în haină de argint cu chipul luminat de o barbă de lumină, multă vreme așadar, am crezut că este Însuși Dumnezeu.

Mai târziu tata, dascălul bisericii, mi-a explicat că este Sfântul Nicolae. Cel cu ghetuțele din noaptea de Ajun, cel cu jordița pentru neascultători. Deși m-am străduit, cât am putut eu să fiu cuminte, decuseară n-a ajuns și pe la mine. Cu siguranță, datorită troienelor.

Afară iarnă alba, cum nu mai văzusem niciodată. În biserică, jertfă de rugăciune și tămâie adusă sfinților din ceruri. La Sfânta Liturghie cerul, care s-a coborât pe pământ, când părintele

Constantin mâncase cărbunii încinși ai Împărtășaniei. Și eu le-am simțit gustul. Cu o zi înainte doar, s-a bucurat nespuse când mă chemă dintâi la Spovedanie, la o stare de vorbă, cum zicea părintele. Avea mare dar în a dezlega copiii de giumbușlucuri, iar pe mame și bunici de acreea plânsului.

Amvonul părintelui Constantin Sârbu, om citit și vechi dascăl de pe la Neamțu, zguduia conștiințele din cenușii ideologic al puternicilor zilei...

-Dar ce hram văzut-ați la români, fără o țară de horă?

Luat-am deci învoială de la părinți ca, în ceas de seară, să merg și eu să clătesc ochii cu ispitirile lumești spre care te cheamă năvalnica asta de lume. O șezătoare ca la Humulești nu găseai nicăieri în lume... Miezul de noapte mă găsi în drumul spre casă, involburat de chemările de peste zi ale cerului și ale lumii, ce-și făceau loc în suflet adolescentin.

Frigul, sau poate frica, îmi limpezeau gândurile. Frig de decembrie, troienit cu nămeți, cu miros de colind și cozonaci și Lerui Ler, frica de lupii ce-știam de la bunica- în nopțile lungi de iarnă, dădeau iama pe valea îngustă care cobora dinspre Troița Sfântului. Acolo, ridicând căciula, l-am salutat din nou pe Sfânt, patron și al Troiței de piatră, acolo unde ardea mereu sâmburele de lumină al unei candelă.

Zgribulit, ajunseseam deasupra micului podeț de peste Valea Seacă. Nu mai aveam mult până acasă, doar câțiva pași. Deodată în negreala nopții, întunecând zăpada ce căzuse din belșug, cu ochii lucitori, lacomi, s-au arătat ca făpturi de spaimă, probabil lupii. Am înțepenit! Am încercat să ridic mâna spre cer în a-mi face cruce, dar n-am schițat nici un gest. Frica îmi năvălise în suflet înghețându-mi sângele în vene. De undeva însă, dintr-un ungher al minții, se arată imaginea candelă Sfântului și gânguri în gând rugăciunea Acatistului dimineții: „Sfinte Nicolae, făcătorule de minuni, ajută-mă! Disperarea din suflet și teama din trup mă făcuseră să tremur. Și nu de frig”.

Și-odată, minune! Îl zării într-o lumină curată ca o lacrimă, pe Sfântul Nicolae, așa cum îl știam de la biserică, în veșminte arhieresti, cu mitră luminoasă pe cap, coborând dinspre Troiță în fuga mare. Lupii, toți lupii schelăiră a moarte. Și liniște... Doar praful de stele sclipind nepăsător deasupra lumii și șuierul aerului înghețat ce, poate tot de frică, tremura în zare. Nici astăzi, sub ispita rațiunii, nu știu ce-o fi fost: haita de lupi răi din poveștile bunicii, câini hămesiți în căutarea prăzii sau, poate o părere a minții în miez de noapte. Știu însă sigur că mai târziu, în casă, m-am trezit îngenunchiat înaintea icoanei Sfântului. Și sigur, tot de atunci, un dor nestăvilat îmi tot dă târcoale. Dor de Sfântul Nicolae, dor de minuni.

De dor de Sfântul Nicolae am alergat după foarte mulți ani, iarna trecută în noapte, la Troiță să-l întreb dacă depune mărturie pentru cele întâmplate.

Candela ardea, miez de mac, sub icoana Sfântului Ierarh. Avva zâmbea ca o amintire și candela-i răspundea în surâs de lumină. Era tot acolo...doar, doar va avea cineva nevoie de ajutorul lui. Am sărutat cu dragoste obrazii aprinși de ger ai Sfântului Nicolae. Și-am zărit- de data asta sunt sigur- o lacrimă sfârâmată sub geana Sfântului. Lacrimă de dor, lacrimă de lumină!

Din volumul „Mic recurs la memorie”, Editura „Doxologia”, Iași, 2011

Preot Neculai Cojocariu, Parohia „Sf Apostoli Petru și Pavel”

INTERVIU

GRUPUL APOR

Când a apărut asociația și care era rostul acesteia?

Asociația „Părinți pentru Ora de Religie” a fost creată în 2015, în martie, în momentul în care exista inițiativa unei singure persoane de a elimina ora de religie din școală. Demersul se referea și la icoane, la toate însemnele religioase. Acest fapt a provocat o reacție, atât din partea părinților cât și a elevilor.

La Borca, încă din decembrie 2014, se fac auzite vocile elevilor din liceul nostru, hotărâți să nu renunțe la ora de religie. Astfel, în martie 2015, se înființează APOR-Borca, pornind de la 24 de membri înscriși, în mare parte cadre didactice și preoți, deopotrivă părinți ai copiilor înscriși la școală.

Câți membri sunt înscriși în asociație? Ce activitate au aceștia?

Astăzi, pe pagina asociației sunt înscriși 950 de membri, comunicarea virtuală se mută în viața reală mai cu seamă în sărbători. În fiecare an, de Crăciun se organizează un concert caritabil, strângeri de fonduri și obiecte așteptate de persoanele defavorizate din zona noastră. Tinerii din asociație merg să ducă un colind și o bucurie bătrânilor din azile, copiilor din orfelinate.

O altă tradiție este organizarea conferinței de Buna Vestire. Multe dintre problemele tineretului, părinților, sunt dezbătute în aceste întâlniri, secondate de program artistic susținut de tinerii zonei.

Am inițiat mai multe proiecte de colaborare, dintre acestea ne mândrim cu colaborarea cu asociația ADOR din Paris, cu această ocazie am cunoscut și pe IPS Iosif, mulți preoți din diaspora, mănăstiri și enoriași din Franța. Picesnele noastre au răsunat în multe biserici din străinătate, activitatea noastră fiind un exemplu urmat de mulți. De pildă, în fiecare an, de Sfânta Marie Mare-15 august, facem, în cadrul Școlii de vară, o activitate amplă, de petrecere în aer liber, dormit la cort, pelerinaje, culegerea plantelor medicinale, prezentarea tradițiilor din zonă-

un exemplu de „distracție” pe cale de uitare. Este un moment așteptat de oaspeții noștri din alte județe ale țării, în aceeași măsură în care așteaptă și tinerii și părinții din zonă.

Ce putem găsi pe pagina APOR- Borca?

Pagina APOR Borca este o colecție de învățături creștine despre creșterea copiilor, despre viața noastră obișnuită. Aici sunt promovați acei oameni care fac cinste comunei noastre și Văii Bistriței prin purtarea creștinească. Tot aici sunt anunțate problemele majore ale semenilor noștri, pentru ca să ajute cei ce pot. Avem bucuria asocierii cu românii din diasporă, cu asociații de același fel din țară și din străinătate.

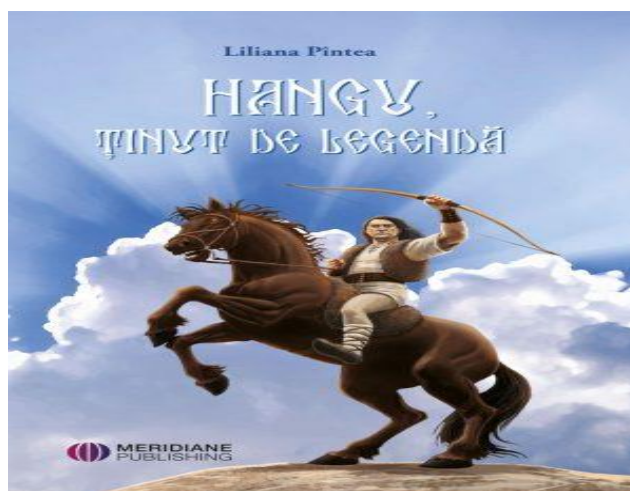
Un gând pentru viitor, vă rugăm

Avem încredere că tot ce se face spre slava Domnului, va dăinui!

***Prof. Cristina Petrea, președinte al Asociației APOR BORCA în dialog cu
Eugenia Petrea, clasa a IX-a A***

PREZENTARE DE CARTE

De multă vreme nu am mai ținut în mână o carte atât de frumos realizată grafic Există cărți bijuterii, elegante, de care te atașezi definitiv. „Hangu, ținut de legendă” este o astfel de carte. Autoarea, Liliana Pîntea, bibliotecar cu renume pe Valea Bistriței, a vrut să aducă un omagiu hanganilor și ținutului lor de legendă. 20 de minunate legende, în viziune proprie, te țin cu sufletul la gură citindu-le. Toată toponimia Țării Hangului apare în această carte, într-o ipostază fantastică. Cartea mă duce cu gândul la „Ultimele sonete ale lui Shakespeare în traducere imaginată” al altui mare vizionar, Vasile Voiculescu. Pentru că Liliana Pîntea, prin tot demersul ei scriitoricesc este o mare vizionară. Liliana Pîntea va intra în istoria Hangului datorită acestor legende. Nimeni, până la ea, nu s-a gândit că Hangu are nevoie de un act identitar, de o carte de vizită cu care să se prezinte în fața celor care ajung în acest ținut.

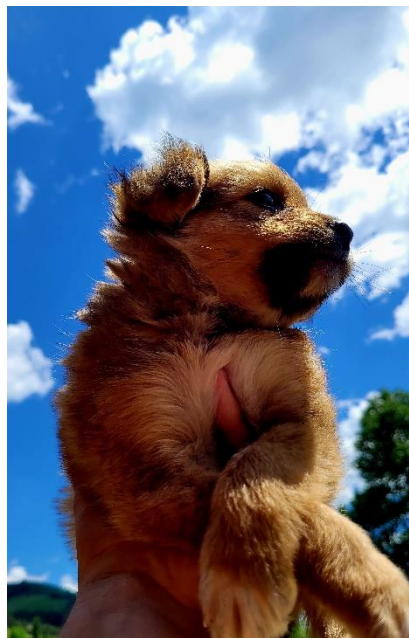
Felicitari, Liliana Pîntea! Meritați mai multă atenție decât vi se dă. Acum, când diversivunile de tot felul tind să îndepărteze lumea de adevăratele valori, dumneavoastră ați pus lucrurile la locul lor. Mă și ne mândrim cu dumneavoastră! Cartea a apărut la Editura Meridiane, în 2022, și a fost lansată cu succes la Târgul de carte Gaudeamus.

Membrii Clubului de jurnalism

PRIETENII NOȘTRI NECUVÂNTĂTORI

CODIȚĂ

Întorcându-mă într-o vară de la mare, nu l-am mai găsit pe Codiță, câinele preferat al tatălui nostru. Tata murise de câteva luni și probabil Codiță a preferat să-și urmeze stăpânul. S-a prăpădit și el. Am dat sfoară în țară că vreau neapărat un câine și l-am primit cadou dintr-o comună învecinată. Cum altfel aveam să-l numesc decât Codiță. Era o tradiție în familie ca prietenii

noștri necuvântători să poarte acest nume. Eu voiam un câine bun observator, care să mă atenționeze când intră cineva în curte. Codiță s-a făcut stăpân în gospodăria mea, a alungat găinile, a speriat motanul și și-a declarat supremația. Am testat zicala „a se băga pe gât”, fiindcă cerșea tandrețea cu care eu nu-l prea gratulam. Citeam pe bancă în grădină, Codiță se urca și el pe bancă lipit de mine. Pliveam, Codiță umbla după mine printre crini, toporași și flori cojocărești. Prin ceapă, Codiță făcuse o cărare, nu-mi explic de ce. În ziua în care l-am primit a început să-și sape un „buncăr” sub cușcă. A muncit câteva zile. Am înțeles că venise din satul lui cu tot felul de temeri, deși fusese vecin cu un gater din care se auzeau zgomote. La cel mai mic zgomot, Codiță intra în „buncăr” și nu-l mai vedeam toată ziua. Ploua, tuna? Codiță era mort de frică. Uneori, după o ploaie torențială, Codiță ieșea din adăpost ud, „murat”, cum ziceam eu. Plecam la serviciu, Codiță plângea după mine ca un

copil. Mă simțea de departe că mă întorc acasă și lătra vesel. Cel mai mult îi plăcea să mă însoțească la serviciu. Când mă opream, se lipea de picioarele mele, să simt că el este garda mea de corp. La serviciu, se așeza pe ultima treaptă a scărilor și nu se dezlipea de acolo. Veneau cititori, pentru că este vorba de o bibliotecă publică, dar nu aveau șansa să intre. Codiță lătra furios. Îl certam, se așeza cu botul pe labe resemnat. Am mutat biblioteca în alt sediu și până să se dumirească, păzea cu strășnicie locul cel vechi. Cu ani în urmă s-a făcut rugăciune pentru ploaie în curtea casei parohiale. L-am închis pe Codiță în curte, dar el a izbucit să scape și să ajungă acolo. Ne așezam în genunchi, Codiță se trântea pe burtă. Ne ridicam în picioare, Codiță se ridica și el. Niște bătrâne îl priveau cu admirație, uitând de ce se aflau acolo. A fost prima dată când Codiță m-a făcut să-mi crape obrazul de rușine. Uneori, abătută și obosită, nu-i dădeam atenție. Codiță pornea într-o alergare accelerată prin grădină, cu urechile pe spate și nu se oprea decât când mă auzea râzând în hohote. Acum Codiță nu mai are dinți pe partea dreaptă, doarme foarte mult și latră mai rar. Îmi iese în întâmpinare și-mi linge mâna cu care îi dau să mănânce. A suportat de câteva ori injecții dureroase și pentru că eu l-am imobilizat, nu voia să se mai uite la mine.

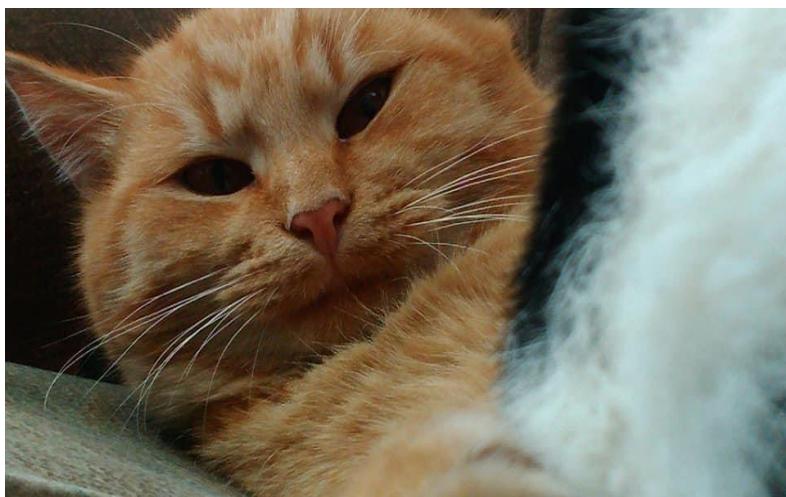
Ce a mai rămas din vechiul Codiță? Privirea înduioșătoare. Afețiunea pe care și-o exprimă stângaci. Nu mă mai însoțește nicăieri, preferă să doarmă pe preșul de la intrare, ca un prieten credincios ce a rămas. Codiță m- a pus pe mine pe primul loc. Poate nu a primit din partea mea atât cât mi-a dat el: iubire necondiționată, loialitate profundă, exuberanță, veselie. Nu eu am fost stăpâna lui. El a fost stăpânul, familia. Nu vreau să mă gândesc la sfârșitul inexorabil. Deși va veni, mai devreme sau mai târziu.

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

Din lumea necuvântătoarelor

„Până când un om nu iubește un animal, o parte a sufletului său rămâne nedeșteptată.” Anatole France

Un citat frumos, plin de adevăr. Animalele sunt îngeri fără aripi. Odată ce te atașezi de ei, înveți sa iubești cu adevărat. Plecarea lor spre neființa este cea mai grea. Am animale, pisici, căței și îi iubesc foarte mult. Îmi aduc

aminte de pisoi meu, care din păcate a murit, și de atunci dorul pentru el e și mai greu. Garfield era un motan portocaliu, de aici și numele acestuia. Se numără printre primii mei pisoi, al doilea la număr. Despre el pot spune că a fost un motan iubăreț, căruia îi plăcea să se plimbe. La început, era speriat, fricos, și nu- l puteai atinge, dar cu iubire și răbdare l-

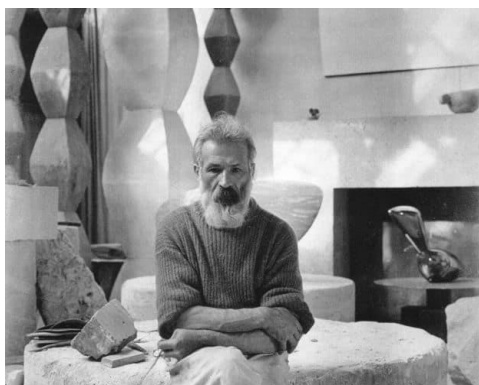
am făcut să aibă încredere în noi. Acesta știa programul de școală, iar de fiecare dată când plecam, mă însoțea până aproape de stație, el așteptând pe bancă, iar când urcam în microbuz se întorcea acasă. Seara când veneam, deoarece avem program de după-masă mă aștepta la poarta, știind că trebuie să mă întorc. Indiferent că ploua, ninge, el era acolo, și nu se dădea din fața nimănui până nu ajungeam. Dimineața, seara, când îi era foame, bătea cu lăbuțele în ușă și în geam, împreună cu ceilalți, ca să ies la ei. Îl însoțea în fiecare dimineață pe tata la biserică, când se ducea să ducă pomelnicele și să aprindă lumânări la mormânt.

Despărțirea de el a fost dureroasă, deoarece el ne- a lăsat în noaptea de anul nou 2019-2020, călcat de o mașină care nu mergea cu viteza corespunzătoare, Garfield neapucând să se mai ferească. Cu plecarea lui, a plecat o părticică din inimile noastre. Aș mai da orice să se întoarcă, și vreau să știe de acolo de sus că l-am iubit și îl voi iubi mereu.

Cristina Popescu, clasa a XI-a C

ANIVERSARE

Brâncuși și bucuria credinței

Sculptura lui Brâncuși poartă în ea un simbol liturgic. Creatorul ei a dus o viață martirică, pusă în slujba neamului din care s-a tras. A respectat cu strictețe datinile și religia creștin-ortodoxă. Știa că talentul nepus în valoare este o crimă împotriva neamului. Că talentul este un dar de la Dumnezeu, un talant care trebuie înmulțit, valorificat. Rafinamentul său în artă se datorează și mediului în care a trăit. Spunea că și-a făcut din ținutul său însorit bucurie pentru toată viața. Rugăciunea i-a dat ideea zborului. El a trăit de copil în rugăciune, fiind cântăreț în strană și paraclisier, prin toate locurile pe unde a peregrinat. Și păsările sale

exprimă zborul spre înălțimi fără sfârșit, spre purificare, spre mântuire. Figurile fiind alungite, amintesc de sfinții din icoane. Femeia din „Rugăciune” exprimă durerea. Cu mâna dreaptă face semnul sfintei cruci, mâna stângă este sprijinită de piept. Brâncuși exprima stări și sentimente în toate lucrările sale. În complexul arhitectonic de la Târgu Jiu dedicat eroilor căzuți în zonă în timpul războiului din 1916, motivele religioase sunt de netăgăduit. Masa Tăcerii simbolizează cina cea de taină, unde Iisus a instituit Sfânta Împărtășanie. Aleea Scaunelor este cea a apostolilor la propovăduire. Poarta Sărutului reprezintă intrarea în religia iubirii, deci a creștinismului. Iar Coloana Infinitului este și un monument al eroilor căzuți în războiul din 1916, dar și o axă pur creștină. A creat ca un Demiurg, așa cum spunea el. Purta în sine credința biruinței, datorită căreia a scăpat și de neajunsuri și de boli. Spre sfârșitul vieții, bolnav, a cerut să se mute în atelierul de lucru, ca să fie mai aproape de Dumnezeu.

„Nu mai sunt demult al acestei lumi. Sunt departe de mine însumi, desprins de propriul meu trup...mă aflu printre lucrurile esențiale. Îl voi aștepta pe bunul Dumnezeu în atelierul meu”. „Mor cu inima întristată pentru că nu mă pot întoarce în țară..”, Deși a fost misionar prin arta sa, i s-a refuzat donația lucrărilor sale Republicii Populare Române, considerându-i –se arta „decadentă și burgheză”. Printre academicienii care l-au respins se numărau George Călinescu, Perpessicius, Alexandru Graur. În 1944 Brâncuși trimite un articol ziarului „Gândirea” un articol în care spunea „Patria mea este pământul care se-nvârtește, briza vântului, norii”.

Cu genialul Brâncuși noi am intrat în universalitate.

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

BIBLIOGRAFIE:

- PALEOLOGU, V.G. *Tinerețea lui Brâncuși*. București. 1968
Carte de inimă pentru Brâncuși. Antologie. București. 1976
 BREZIANU, B. *Brâncuși în România*. București. 1976

LA ADIO!

MIRCEA AFLOAREI

(20 mai 1942 - 9 febr. 2023)

A plecat dintre noi și profesorul Mircea Afloarei.

Își trăia bătrânețea onest și mulțumit în apartamentul său din blocul profesorilor, alături de soția sa, Maria. Dar cum nimic nu este întâmplător, ci numai proniator, o boală care nu iartă, în scurt timp, i-a luat ultima suflare a vieții, la 81 de ani. Vestea morții sale i-a îndurerat pe foștii colegi, foști elevi și pe localnici.

L-am cunoscut pe profesorul Mircea Afloarei în anul 1967, când împreună cu soțul meu, profesorul Gheorghe Țigău, am fost repartizați la Liceul „Mihail Sadoveanu” Borca, după terminarea facultății. Pe la sfârșitul anilor 1960 a fost repartizat la acest liceu din inima munților un grup destul de mare de absolvenți ai

unor facultăți din diverse centre universitare. Eram toți tineri, sub 26 de ani și ne străduiam să ne integrăm în nota serioasă a liceului, pătrunși de uriașa responsabilitate pe care o purtam în învățarea și educarea adolescenților.

Pentru a ne scoate din monotonie, în afara orelor de curs, Mircea Afloarei ne aduna pe terenul de sport al liceului, să jucăm handbal, spre disperarea directorului de atunci, profesorul Alexandru Țăranu, care, mereu îngrijorat de reputația școlii, exclama: „Domnule, ne publică, vine Inspectoratul”, și într-adevăr a venit Inspectoratul făcând schimbri neașteptate. Pe profesorul Alexandru Țăranu l-au avansat, numindu-l director al Casei Pionierilor din Piatra Neamț, iar pe profesorii Vasile Agafiței și Gheorghe Țigău i-a numit director, respectiv director adjunct al Liceului Borca.

Ca profesor de istorie, Mircea Afloarei s-a impus printr-o pregătire profesională și cultură generală remarcabile. Lecțiile de istorie le trăiai cu ochii minții, iar tonul său ironic umplea orele de curs cu un farmec inegalabil. Avea expresiile sale favorite, adresate elevilor, ceea ce-l făcea îndrăgit și respectat de aceștia.

Iubea sportul și antrena cu plăcere și competență echipa de handbal fete a liceului nostru, care s-a remarcat de multe ori în competițiile sportive din acea vreme. Această pasiune nu a fost întâmplătoare, Mircea a făcut parte din echipa de baschet a Universității Iași.

Era meloman și nu unul oarecare. În timpul facultății avea săptămâna lui de culturalizare, când frecventa spectacole de teatru, operă, participa la activități culturale. Recunoștea cu ușurință piese clasice și chiar le fredona. Era singurul din bloc care avea pikup, la care punea discuri cu arii din opere, delectându-ne și pe noi, ceilalți colocatari.

Devenise tradițională excursia în circuit, timp de o săptămână, în vacanța de vară. Era foarte bun organizator. Punea la punct cu meticulozitate fiecare detaliu: cazare, masă, distanțe parcurse, locuri de vizitat. Foarte mulți copii au ieșit astfel pentru prima dată de pe Valea Bistriței. Reuniunile școlare tot el le organiza, angajând „trupa muzicală” a fraților Strugaru: unul cânta la vioară, iar celălalt menținea ritmul melodiei bătând cu piciorul în fața exterioară a catedrei. Nu înțeleg de ce nu avea „dobă”.

Pauzele dintre ore erau o delectare, pentru că Mircea obișnuia să încropească versuri satirice pe melodii la modă, pe care ni le adresa nouă, celor din cancelarie. Nu aveai cum să te superi pe un astfel de coleg, pentru că tot ce făcea și spunea era spre amuzamentul nostru și nu spre ofensă. Nu a avut, cel puțin eu nu știu, altercații cu colegii. Competența lui profesională și corectitudinea de care dădea dovadă erau recunoscute chiar și de cei pe care-i „pica” la istorie. Nu puțini au fost elevii care, îndrumați de Mircea, au participat cu succes în etapele județene și naționale ale Olimpiadei de istorie sau care i-au urmat meseria.

Educația primită de la părinți, ambii cadre didactice, rigoarea cerințelor lor, au contribuit în mod vizibil la formarea caracterului și personalității sale.

Interesat permanent de propria pregătire și cultură, profesorul Mircea Afloarei citea foarte mult, era la curent cu noutățile literare și istorice, se abona la toate ziarele și revistele care apăreau la Borca. Zilnic puteai să-ți potrivești ceasul după apariția lui Mircea, în drumul lui spre Oficiul Poștal. Ridica presa și corespondența pentru toți cei ce locuiau la bloc.

Dincolo de aparența severitate, era un om cald, sensibil, deosebit de timid. Dumnezeu l-a unit în taina cununiei cu Maria, profesoară de franceză. Fată cu frica de Dumnezeu, cu reală căldură religioasă, soția i-a deschis drumul spre cunoașterea lumii divine. Au împreună doi copii și trei nepoți.

Mircea, te văd cu fața liniștită, parcă dormi și aștepti să fii purtat din biserică spre locul tău de veci. Ești împăcat cu toți și cu toate. Datoria de om, părinte și formator de caractere a fost îndeplinită cu prisosință. Dormi în pace, la umbra Duhului Sfânt!

Adio și...pe curând!

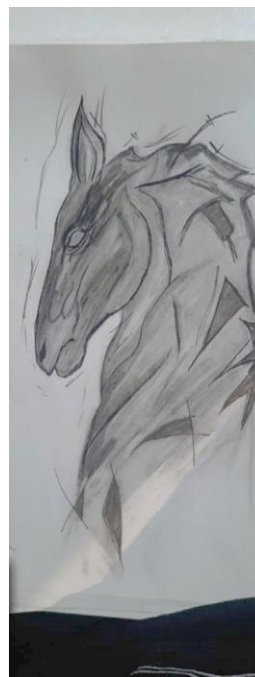
Profesor, Maria Țigău

CENACLU

UN PONEI

Un ponei micuț, drăguț,
Se juca pe lângă huț,
Se uita în depărtare,
Să găsească de mâncare
Pentru el și frații lui.
Și părinții mamei lui,
Gândindu-se ușurel,
Să se ducă la castel.

Ana Maria Manoliu, clasa a II-a

EROS DE DRAGOBETE

Totul a început de Dragobete,
Când am dedus că am sentimente
Pentru un sentiment cu tine,
Sau pentru un viitor, Erosul meu.

„Eros al meu”-puțin spus,
Azi, când suntem împreună,
Când suntem absolut insuportabili
De imprevizibilul viitor, de timpul ireversibil.

Până și inimile noastre
 Banalele bucăți de mușchi striai
 Par să sufere de o ușoară tahicardie,
 Aspect ce ne dă o nemărginită mândrie.

Totul a început de Dragobete,
 Când prezența ta a început să mă îmbete.
 Poate și rozele dăruite sunt de vină
 Imitând parfumul din eprubete.

Teodora Ioniță, clasa a XI-a c

COPIIĂRIA MEA, DAR ȘI A TA

Era o noapte obișnuită. Luna lumina tot ce era viu. Florile adormiseră demult, legănându-se ușor în dansul lor, cu nimeni altcineva decât neînfricatul și veșnicul vânt.

Pretutindeni era o liniște îmbietoare, o liniște pe care, cu greu, o puteai asculta, împiedicat fiind de bătăile galopante ale inimii, asemenea sunetului produs de o herghelie ce o ia la galop spre inima întunecată a pădurii.

Nu puteam pune geană pe geană...M-am ridicat ...Mi-am luat scaunul și m-am îndrept spre geamul ce lăsa lumina să pătrundă nestingherit în încăperea. Mi-am luat o carte de pe raftul din stânga și am început să citesc. Lumina lunii era atât de puternică,

încât nu mai aveam nevoie de nicio candelă sau o altă sursă de lumină. Totul era învăluit în plăcere și visare. Ceva mi-a atras atenția și m-a făcut să îmi arunc privirea dincolo de fereastră. Nu știam ce era...Uitându-mă cu atenție, am realizat că ceea ce căutam nu găseam niciunde...El, un sentiment, un sentiment puternic m-a făcut să reacționez. Acesta semăna cu tristețea, dar se simțea mai mult, era un dor, un dor de lucruri simple...un dor de momentele copilăriei, momente cu care niciodată nu mă voi mai întâlni.

Îmi era clar tipărită în minte imaginea uliței din fața casei bunicilor. Era acea uliță care indiferent de anotimp se lăsa învăluită de lumina soarelui și de glasurile cristaline ale copiilor. Nu departe de locuința bunicilor era bătrânul corcoduș ce își apleca crengile pentru a ne potoli pofta de acru. Fiecare piatră de pe marginea drumului devenea o capodoperă, când cei mai talentați prichindei creionau adevărate peisaje sau diverse portrete. Îmi trec prin față și acele momente, când fără a ezita, luam bicicleta și traversam satul de-a lungul și de-a latul pentru a-i admira frumusețile...Îmi apar în minte toți acei oameni simpli ce știau să se bucure de apariția bobocilor de găscă sau de jocul zburdalnic al mieilor. Extrem de repede își fac apariția și verile când stăteam cu tata lângă râu și cât el pescuia eu admiram limpezimea apei. Era atât de limpede...

Îmi amintesc de momentele de relaxare în mijlocul naturii, de focurile de tabără, de nopțile petrecute în cort ascultând greierii... Și toate acestea nu se întâmplau în alte locuri, ci se întâmplau aici, în satul meu, în satul nostru.

Bucuria pe care o simțeam atunci îmi străpungea venele și ajungea în fiecare parte a corpului meu, în fiecare celulă. Era ceva nevinovat. Era ceva trăit de mine cândva... Da... Era un trecut...Acest ceva nu făcea parte din trecutul care trebuia uitat, făcea parte din acel trecut ce trebuia memorat. Acel trecut ce trebuia povestit nu doar acum, ci atunci când totul va fi închis de pereții unei încăperi, atunci când nu va exista o uliță, nu va exista un drum de acasă până la școală, nu vor mai exista pescari sau nu vom mai gusta din acreala corcodușelor.... atunci când nu va mai exista acea curiozitate de a descoperi natura...Doar în acele momente vei putea povesti despre acest trecut...Un trecut memorabil, al tău, dar care merită să fie auzit de mulți, mulți alți oameni.

Trecutul meu, al satului meu, al copiilor cu care mă jucam și al bunicilor ce încercau să îmi aducă soarele și luna, era cel care m-a cutremurat, m-a făcut să mă ridic și să caut la fereastră acel CEVA...

Daria-Ioana Ciubotă, clasa aVI-a, Școala „Aurel Dumitrașcu” Sabasa

SĂNĂTATEA ÎNAINTE DE TOATE

DEPARAZITAREA CORPULUI UMAN

Influența paraziților asupra stării de sănătate

Știi că organismul tău este colonizat de o mulțime de paraziți care mănâncă zilnic din tine?
Vrei să accepți sau nu, realitatea este că toți avem în noi diferite specii de paraziți care ne consumă substanțele nutritive și ne expun unor boli înfiorătoare.

Toți oamenii au așa ceva?

Da, fără excepție!

Îți aduc la cunoștință că oamenii de pe planetă se împart în 2 categorii:

1. Oameni care se detoxifică (periodic) de paraziți.
2. Oameni care nu se detoxifică de paraziți

Așadar nici nu se pune problema organismului neinfestat. Suntem cu toții mult prea expuși, cu atât mai mult în aceste vremuri cu aer poluat, apă murdară și mâncare infestată.

Partea bună este că dacă ai un stil de viață sănătos și echilibrat, care-ți asigură un sistem imunitar puternic, corpul tău este capabil să țină cât de cât sub control majoritatea paraziților cu care te infestezi, însă dacă nu ai grijă de sănătate, ai toate șansele ca mai devreme sau mai târziu paraziții să-ți producă o grămadă de boli.

Legătura dintre paraziți și boli

După mai multe experimente, cercetătoarea Hulda Clark a ajuns la concluzia că multe din bolile cu care se confruntă oamenii în zilele noastre sunt produse de un anumit parazit. Ea a scris și despre aceste descoperiri revoluționare în cartea „Vindecarea tuturor formelor de cancer”- pe care v-o recomand chiar dacă nu aveți cancer. Cercetătoarea a descoperit în experimente că:

- organismele tuturor pacienților bolnavi de cancer erau supraîncărcate cu parazitul *Fasciolopsis buskii* (un vierme plat).
- toți pacienții cu boli de piele erau supra-infestați cu viermi cilindrici (oxiuri, limbrici etc).
- toți pacienții cu acnee rosacee erau puternic infestați cu parazitul *Leishmania*.
- toți diabeticii aveau trematodul pancreatic al bovinelor - *Eurytrema*.
- toți cei care suferă de migrene au nematodul *Strongyloides*.
- persoanele cu astm au ascarizii în plămâni.
- multe persoane care fac infarct au viermi în inima .
- parazitii care ajung la creier produc boli psihice, în special schizofrenia
- persoanele care transpiră excesiv noaptea sunt supra-infestate cu ascarazi.

Și lista poate continua...

Așadar, Hulda Clark a tras concluzia ca paraziții reprezintă o componentă esențială în producerea a 90% din bolile cu care oamenii se confruntă în ziua de astăzi.

De ce sunt paraziții periculoși?

Paraziții colonizează de obicei colonul și intestinul subțire al oamenilor, unde pot produce boala cron sau polipi, însă pot rămâne și inofensivi dacă gazda are un sistem imunitar puternic și o floră intestinală echilibrată.

Partea proasta începe atunci când paraziții reușesc să treacă din intestine în restul organismului și se instalează în alte organe, încep să apară bolile. Trecerea din intestine în alte organe se poate realiza pe fondul unei flore intestinale dezechilibrată, și doar în condițiile în care organismul este infestat cu alcool izopropilic.

Însă atenție! Paraziții nu pot supraviețui în alte organe în afară de intestin, decât în prezența ALCOOLULUI IZOPROPILIC (un produs secundar al industriei petrolului, folosit ca solvent).

Cum ajunge alcoolul izopropilic în corpul tău?

Foarte simplu, deoarece e o substanță la care suntem cu toții expuși în aceste vremuri. El se

găsește în: majoritatea șampoanelor (și pătrunde prin piele în corp), în sucurile din comerț, în produsele cosmetice, în apa de gură, în fixativul pentru păr, în toate produsele pentru bărbărit, în cafeaua decofeinizată, în cerealele prelucrate, în diferite medicamente și lista continuă.

Mai mult decât atât, specia comună de bacterii clostridium produce alcool izopropilic în intestinul tău.

Ideea e că suntem atât de expuși încât chiar nu

avem cum să ne ferim. Asta e realitatea, oricât de înfiorător ar suna.

Însă vestea bună este că Dumnezeu ne-a lăsat în natură exact lecurile de care avem nevoie, pentru a ne curăța periodic organismul de paraziți.

Programul 100% natural de eliminare a paraziților:

Are la baza 3 plante:

- PELINUL (capsule sau ceai) - Wormwood (from the Artemisia shrub - artemisia absinthum)
- CUIȘOARELE (recomand cuișoare întregi, în locul capsulelor) - Common Cloves (from the clove tree - eugenia caryophyllata)
- COAJA NUC NEGRU - Tinctura - Black Walnut Hulls (from the black walnut tree - juglans nigra)

Aceste 3 ingrediente luate împreună au potențialul să omoare majoritatea speciilor de paraziți care-ți colonizează corpul.

Mai mult este 100% natural, iar ingredientele le poți găsi la oricare magazin naturist (mai puțin tinctura de nuc negru, care se găsește mai rar în magazine, însă se găsește lejer pe internet).

Category: Cleanses and Cleanups

Black Walnut Hulls (from the black walnut tree - juglans nigra)

was used by the Indians of America as an anti-parasite, anti-bacterial, anti-viral and anti-fungal remedy. Its active ingredients are juglone, tannin and iodine

Wormwood (from the Artemisia shrub - artemisia absinthum)

Its known for its vermifugal properties and helps those with a weak and under-active digestion. It increases the acidity of the stomach and the production of bile. It reduced bloating and

Common Cloves (from the clove tree - eugenia caryophyllata)

has anti-parasitical, anti-fungal, antiviral and anti-inflammatory properties. It also removes pains.

Durează 3 săptămâni !

Iată programul pe cele 3 săptămâni:

După cum vezi tratamentul are 2 faze:

1. Faza de început (deparazitarea) - în care se face tratament intensiv pentru a elimina paraziții și ouăle acumulate.

2. Faza de menținere - în care se ia o dată/săptămână tratamentul, pentru a preveni o nouă supra-înfestare - pe care ar fi bine s-o ții regulat, toată viața.

Adică: o dată în fiecare săptămână vei lua 2 lingurițe de tinctură de nuc neagră, 7 capsule de pelin și 7 capsule de cuișoare (aprox 3 lingurițe de cuișoare întregi).

Simplu, nu?

Respectând aceste principii vei ajuta enorm corpul în lupta cu paraziții, la care suntem cu toții expuși în fiecare zi.

Alte remedii care ajută în lupta cu paraziții:

1. Usturoiul

Deși este cunoscut pentru calitățile anti-parazitare, anti fungice, anti bacteriene și de antibiotic natural pe care le are, beneficiile usturoiului merg mult mai departe de atât.

Eu de exemplu în ultimii 2 ani n-am luat niciun medicament alopatic, indiferent că am avut frebă 39-40. De fiecare dată când răcesc îmi fac un suc de lămâie și mănânc câțiva căței de usturoi. În acești 2 ani n-am fost răcit niciodată mai mult de 3 zile, iar tratamentul nu a dat niciodată greș.

2. Argila

Un alt supliment miraculos.

Și nu exageraz deloc.

E unul din cele mai bune remedii pentru paraziți, însă are multe alte beneficii.

Curăță întreg organismul de toxine și metale grele, purifică sângele, detoxifică ficatul, detoxifică intestinele, echilibrează glandele endocrine, ajută flora intestinală, are efect anti-depresiv și anti-stres, repară leziunile din întreg tubul digestiv (de la gingivită, roșu în gât, gastrită, intestin iritabil, până la hemoroizi), și foarte multe alte beneficii.

Administrare:

Deși se găsește și sub formă de capsule, eu recomand argila pulbere sau granule - care se lasă într-o cană cu apa de seară până dimineața. Dimineața se amestecă și se bea apă argiloasă tulbură. Nu uita că Dumnezeu ne-a făcut din țărână.

3. Nuca de cocos

Se cunosc beneficiile antiparazitare, antibacteriene și în special antifungice ale uleiului de cocos.

Se poate consuma ulei de cocos natural, însă eu recomand nuca de cocos întreagă pentru rezultate mai bune. Țin minte că am citit pe un forum despre un băiat relativ sănătos, care a decis să facă o cură de 2 săptămâni cu ulei de cocos, deoarece auzise că este sănătos. În timpul celor 2 săptămâni i s-a întâmplat de 2 ori să defecheze un pumn de viermi. Groaznic, așa-i?)

4. Semințe crude de dovleac

Aproximativ 50 de semințe de dovleac dimineața pe stomacul gol, era cura împotriva paraziților recomandată de regretatul Valeriu Popa.

Acest remediu are capacitatea să omoare cele mai comune specii de paraziți.

5. Fibrele vegetale

Este esențial să elimini regulat materiile fecale.

Constipația (neeliminarea fecalelor la mai mult de 48 de ore) duce inevitabil la dezvoltarea și înmulțirea paraziților, deoarece le oferă mediul perfect pentru dezvoltare.

6. Probioticele și prebioticele

Flora intestinală este bariera dintre paraziți, bacteriile dăunătoare și virușii din intestin și restul organismului. O floră intestinală echilibrată și sănătoasă va lăsa doar nutrienții necesari să treacă în organism, blocând orice altceva.

Pentru a menține această floră sănătoasă este esențial să consumăm regulat probiotice și prebiotice.

* Probioticele sunt bacterii benefice precum cele din intestin, care se găsesc în produsele fermentate, în special iaurtul și kefirul.

Atenție!

Iaurtul făcut de casă bate la orice oră din punct de vedere calitativ, orice iaurt din comerț. Așadar mai bine cumpără lapte proaspăt de la țărani și pune-l la prins, decât să-ți dai banii pe cele din comerț, făcut exclusiv pentru a produce cât mai mulți bani, și atât.

* Prebioticele sunt alimentele care hrănesc bacteriile benefice din flora intestinală: cicoarea, napul, ceapa crudă, usturoiul crud, sparanghelul, tărâțele de grâu, fasolea și mazărea, spanacul și legumele cu frunze verzi, banana, ovăzul etc.

După cum vezi prebioticele se găsesc într-o gamă largă de alimente, așa că ai de unde alege.

7. Vitamina C

Vitamina C joacă un rol esențial în funcționarea optimă a organismului, cu atât mai mult în eliminarea eficientă a paraziților.

Atenție! Vitamina C de calitate nu se găsește în capsule, ci în grădină! Vitamina C este un micronutrient format din: Rutina, Bioflavonoide, Factorul K, Factorul J, Factorul P, Tyrosinasa, Ascorbinogen, Acid ascorbic.

Suplimentele din farmacii cu vitamina C contin doar acid ascorbic, în timp ce în vitamina C din natura are TOATE componentele.

Știai că ardeiul verde conține cel puțin triplu vitamina C față de citrice?

Măceșele 1500-2000 mg Vit. C /100g

Ardeiul verde 1600-1800 mg Vit. C/100g

Cătina 670 mg Vit. C /100g

Pătrunjelul 150 mg Vit. C /100g

Kiwi 120-180 mg Vit. C /100g

Coacăzele 55-215 mg Vit. C /100g

Portocala 53 mg Vit. C /100g

*Ideea e că există destule surse de vitamina C în natură! Nu e nevoie să optezi pentru capsule.

8. Altele:

Eu le-am prezentat mai sus pe cele mai comune și mai accesibile, însă asta nu înseamnă că sunt sigurele.

Mai au proprietăți antiparazitare:

* Argintul Coloidal

* Sâmburii de grefe și de lămâie

* Aloe vera

* Propolisul

* Pau d'Arco

* MMS (Mineral Miracle Solution)

* Iodul (sub formă de iodură de potasiu sau soluție lugol)

Și lista poate continua.

Rotirea alimentelor

Ca orice organism viu, paraziții au capacitatea de a se adapta în timp și de a deveni imuni la alimentele sau plantele care ar fi trebuit să-i omoare.

De aceea, nu vei avea rezultate consumând doar usturoi în fiecare zi sau doar semințe de dovleac în fiecare zi.

Cea mai înțeleaptă alegere este rotirea alimentelor.

Adică o săptămână consumi multă nucă de cocos, în următoarea semințele de dovleac, apoi treci la argilă și așa mai departe. Astfel nu numai că paraziții nu pot dezvolta rezistență, dar vei fi capabil să omori o gamă mult mai largă de specii, deoarece nu toate speciile mor de la același aliment.

Punctul de plecare, sunt cele 3 componente (nucul negru, pelinul și cuișoarele) o combinație care omoară majoritatea speciilor de paraziți în mai puțin de 3 săptămâni.

Farmacist toxicolog, Dumitru Nastasă

PSIHOLOGIE

Copiii care nu au voie să greșească!

Fiecare acțiune nouă, pe care cineva vrea să o facă, este inițial sortita eșecului, din cauza lipsei de experiență. Un copil va eșua mai ușor, în mod constant, fără să conștientizeze că aceea

este, de fapt, o greșeală. Învățarea se bazează pe încercarea continuă, până acel lucru îi reușește, iar în procesul învățării apar momente de eșec și nereușită.

Dar, părinții sunt tentați să spună „nu face așa”, „nu te duce acolo”, „nu...”, ceea ce îl împiedică pe copil să corecteze propriile greșeli. Pe măsură ce trece timpul, copilul va învăța că a greși este exact opusul binelui, iar misiunea părinților este de a îi explica faptul că greșeala este normală, chiar dacă nu se simte la fel ca atunci când face ceva perfect. Atunci când copilul tău greșește, ajută-l să tragă învățăminte. În loc să-l

certi că a greșit, întreabă-l ce poate învăța din greșeala lui înainte de a încerca din nou.

De asemenea, părinții sunt tentați să își pedepsească copiii la fiecare greșeală pe care o fac. Lucrul cel mai important la care nu se gândesc aceștia este că fiecare om învață din greșeli. Una dintre marile greșeli ale părinților este modul în care reacționează la eșecul copiilor și la al celor din jur. Felul în care copilul își va accepta propriul eșec este rezultatul acțiunii părinților față de

el. Ar trebui să ne controlăm reacțiile, pentru a îi putea face pe copii să își accepte greșelile. Uneori, trebuie să lăsăm copilul să cadă, să ia o notă mică sau să experimenteze orice alt eșec. Astfel, în timp, ei vor învăța să își accepte greșelile și să le privească drept experiențe de viață din care vor avea tot timpul câte ceva de învățat.

Ceea ce am spus până acum pare să afirme ca „ești fericit chiar dacă eșuezi”, dar asta nu se întâmplă tot timpul. Un copil care se confruntă cu o dezamăgire va fi inevitabil supărat. Acum, părinții ar trebui să încerce să găsească, împreună cu el, o metodă prin care să i se ridice moralul și care să îl facă să vrea să refacă acel lucru. Oricare ar fi greșelile noastre, trebuie să le conștientizăm și să nu le repetăm, iar eșecurile apărute la copii trebuie tratate cu dragoste, susținere și înțelegere.

Tindem să dorim să avem copii mai buni ca noi, așadar dacă noi nu am fost perfecți, vrem ca micuții noștri să fie perfecți. Această gândire provine de la faptul că tinerii sunt oglinda noastră și tindem să credem că greșelile pe care le-am făcut noi le vor face și ei. Adevărul este că ei sunt, într-adevăr, oglinda noastră, dar greșelile noastre și greșelile lor sunt total diferite în funcție de context, de persoanele implicate și de modul de tratare al lor. Critica supără pe toată lumea, dar secretul este să îi învățăm pe copii să accepte critica constructivă, să își dea seama ce au făcut necorespunzător și să reușească să facă lucrul mai bine data viitoare. Statistic, cei care greșesc mai devreme sunt mai predispuși să reușească în viitor. Motivul este foarte simplu: cu cât înveți mai repede din greșelile tale, cu atât reușești să nu le mai faci în viitor.

Cum reacționează părintele atunci când copilul greșește? Părinții au ca prim impuls distanțarea față de copil, atât fizică și emoțională, iar acest efect poartă numele de *retragerea afecțiunii*. Pentru un copil care trăiește cu teama de eșec, orice greșeală sau comportament inadecvat reprezintă un indicator al unei incompetențe generale „*sunt prost, nu sunt bun de nimic, nu sunt în stare de nimic*”. Rușinea resimțită în urma situației de eșec transmite mesajul că sinele nu este demn de iubirea altora și că există riscul de a fi abandonat.

Unii părinți recurg la sistemul de pedepse – recompense. Pedepsele sunt de mai multe tipuri: pedepsele-pauză, care constau într-o perioadă prestabilită de timp în care copilul trebuie să reflecteze asupra greșelii sale. Pedepsele restrictive pot fi folosite la copiii mai mari, constând în interzicerea televizorului, a calculatorului, a jocurilor. Pedepsa izolării reprezintă o combinație a celor trei menționate anterior, constând în plasarea copilului într-o cameră unde să nu aibă acces la nimic, unde să stea și să se gândească la ce a făcut fără să interacționeze cu nimeni și nimic. Mai există pedepsele corporale, violente, iar urmările pedepselor de acest tip pot fi grave, atât fizic cât și psihic, determinând dezvoltarea copilului și felul în care interacționează cu cei din jur. Aceste pedepse sunt interzise, existând și legea care îi protejează pe micuți de abuzuri. De asemenea, există și cele verbale – ceartă – însă și acestea sunt tot o formă de violență, interzisă prin lege.

Părinții îi fac pe copii să creadă că doar dacă fac ceva bine sunt recompensați, lucru care este greșit la modul general. Cei care iau note mici se vor simți inferiori celorlalți colegi, chiar dacă sunt la fel de deștepți. Uneori, un eșec de acest fel poate fi determinat de o zi proastă, de o lecție neînțeleasă sau multe, multe alte motive. În aceste cazuri, părinții trebuie să ajungă la

rădăcina eșecului și să ajute copilul să facă față situației într-un mod onorabil. Ce trebuie să faci ca părinte: să fii atent la reacțiile pe care le ai în fața greșelilor. Copiii învață teama de eșec și în mod indirect, observând ce li se întâmplă altora când greșesc. Cel mai bine ar fi să încetăm să reproșăm și să fim lângă ei atunci când vor face o greșeală. Lasă-l să înțeleagă că nimănui nu-i iese din prima atunci când încearcă ceva nou, când experimentează. Dacă nu greșești niciodată, este un semn că stai pe loc și că nu faci cât ai fi tu capabil să faci. Greșeala e un semn că mintea noastră crește, că am ieșit din zona noastră de confort, că ne dezvoltăm. Ajută-l să înțeleagă că el nu este rezultatul lui - și că atunci când nu obține rezultatul dorit nu înseamnă că nu e bun, sau că va rata mereu, ci înseamnă că poate nu a depus suficient efort, că nu a avut destulă răbdare, că nu a folosit strategia potrivită. Ajută-l să privească criticile celor din jur ca pe un feedback. Valoarea noastră nu depinde niciodată de ceea ce spun sau ce cred despre noi cei din jurul nostru. Orice ne-ar spune aceștia, este punctul lor de vedere, cum văd ei lucrurile, și nu este despre cum suntem noi. Din critică putem eventual extrage un feedback despre cum să fim mai buni data viitoare când încercăm.

Lasă-l pe copil să vadă că și tu greșești, că înveți din greșelile tale și mai încerci odată. Împărtășește greșelile tale cu el, povestește-i ce ai învățat și ce soluții ai găsit, eventual cere-i sfatul despre cum să eviți aceeași greșeală data viitoare. Spune-i mai degrabă că depinde numai de el cât de deștept și cât de bun poate fi, că doar efortul și determinarea lui îl vor face mai bun. Asigură-l mereu că, orice ar fi, veți găsi împreună o soluție, și că dragostea ta este necondiționată și nu are legătură cu rezultatele lui. Abordează greșeala ca pe un context de învățare și nu ca pe o catastrofă. Verbalizează-ți atitudinea în prezența copilului „*nu-mi place faptul că am greșit, dar pot să trăiesc cu acest lucru. Toți oamenii greșesc și voi folosi greșeala ca pe o situație din care pot învăța ceva nou*”. Înlocuiește autocritica cu un mod constructiv de abordare a situației de greșeală. Oferă-i copilului afecțiune și atenție indiferent cum se comportă sau performează.

Este important să îi reamintim că el este apreciat și iubit, indiferent de greșelile pe care le face în anumite situații și chiar dacă o persoană reacționează negativ la greșelile sale, asta nu îl face un copil mai puțin bun. De asemenea, el trebuie susținut în efortul de a găsi o alternativă și de a repara greșeala, atunci când este cazul. Pe cât posibil și când contextul este de așa natură, greșelile trebuie tratate cu indiferență, pentru a nu le acorda o atenție mai mare decât este cazul. Oricine poate greși, însă ceea ce este cu adevărat important este să ne asumăm greșelile și să le reparăm. Aici, părinții pot veni cu exemplele lor proprii pentru a-l ajuta pe copil să înțeleagă fenomenul și că orice persoană poate face greșeli, greșelile fiind umane. A greși este omenesc, este un lucru normal atât pentru copii, cât și pentru adulți. Important este, de fapt, modul în care părinții și copiii fac față eșecurilor și dacă vor învăța ceva pe viitor.

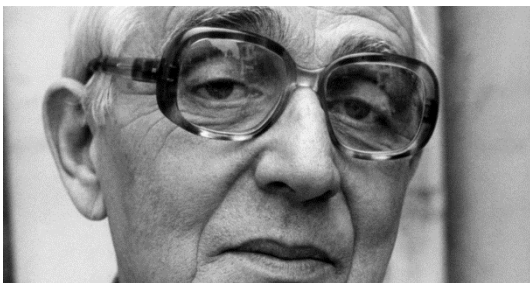
Așadar, părinți, dați voie copiilor să greșească pentru a-și putea realiza experiența necesară pentru trecerea prin viață. Cum? Învățând să educi simplu, cu ajutorul consecințelor, nu cu ajutorul pedepselor și al recompenselor. Pentru că micuțul tău are nevoie de strategii bune pentru a se descurca în viață, încă de pe acum – dacă vrei să îl înveți să fie de pe acum un copil care știe ce vrea și căruia nu îi este frică de viață!

Profesor psiholog, Mirela Loghin

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

COSTACHE OLĂREANU

(*1 iulie 1929, Huși-2septembrie 2000, Iași*)

Costache Olăreanu, un scriitor pe nedrept uitat, a făcut parte din Școala de la Târgoviște, o grupare literară care a deschis drumul postmodernismului românesc. Împreună cu alți doi intelectuali, Radu Petrescu și Mircea-Horia Simionescu, în anii realismului socialist, a sfidat dogmatismul stalinist. Grupul lor literar a cultivat ironia, vocile narrative simultane ca la Faulkner, literaritatea, livrescul și

calofilia. Au făcut literatură cum nimeni nu a mai făcut până la ei, ca o modalitate de apărare și autoconservare. Deși a absolvit Facultatea de pedagogie-psihologie, Costache Olăreanu a preferat viața boemă, fiind când ajutor de mecanic și caloriferist, când profesor de psihologie, cercetător la Institutul de Cercetări Pedagogice, bibliotecar, ziarist, documentarist la Ministerul Educației și Învățământului. Toate meseriile l-au inspirat în a creiona cele mai platice portrete din literatura română. Înzestrat pentru a scrie proză scurtă, Costache Olăreanu a scris și romane, cinci la număr, dar și poezie și jurnal. În volumul „De la Abulius la Zotta”, (Editura Timpul, Iași, 2000), constatăm o exuberanță ludică în descrierea personajelor, majoritatea scriitori, o tehnică a fragmentarismului. Reproduc portretul pe care autorul i-l face genialului poet Nichita Stănescu:

„N-avea, când l-am cunoscut nici un dinte în gură. Cu gingii arse de tutun și băutură, încerca să psalmodieze melodii atunci inventate, pe versuri suprarealiste, cu rime auzite de pe la vecini. Era inabordabil. Ne aflam la restaurantul scriitorilor și câțiva au încercat în dese rânduri să-l întrerupă cu câte o vorbă, o întrebare, dar de fiecare dată el nu-i vedea și continua să-și țină fața în sus și să scoată din gaura aceea care-i servea de gură, când sunete prelungi de bocet, când vesele, de cântec lumesc. Ochii tulburi urmăreau doar dărele cuvintelor pe pereți, nimeni n-ar fi putut să miște toropeala unui suflet atât de bătut de grindini și de tristeți. De la mese vecine, scriitori modești și foarte modești pufneau în râs sau se uitau la el cu un aer batjocoritor, poetul nu-i vedea însă, cum n-ar fi putut să vadă niște muște. Mă gândeam atunci cât de neschimbată a rămas de un veac și ceva soarta poetului român. Dacă nu se mai îngălbenește de ftizie sau de alte boli, ca în trecut, mizeria sufletului a rămas aceeași. Azi, unui poet ca Nichita Stănescu, poate unul dintre cei mai veritabili, pândit întruna de capcana viclenelor promisiuni, îi vine să urle, cu dinții aruncați în lună, ca lupii”.

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

BIBLIOGRAFIE:

MUȘAT, C. *Strategiile subversiunii. Descriere și narațiune în proza postmodernă românească*. Pitești : Editura Paralela 45, 2002.

OLĂREANU, C. *De la Abulius la Zotta*. Iași : Editura Timpul, 2000

SONDAJ DE OPINIE

BULLYING

Bullying-ul (de la englezescul „bully”= bătăuș, huligan) reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic, o formă de violență psihologică. Agresorul își propune ca fizic, relațional, verbal, cibernetice să atingă demnitatea unei persoane, să creeze o atmosferă de intimidare, de umilire și de degradare. El vrea să fie cel mai cool. Dorește să domine și să controleze în mod repetat pe cei mai slabi ca el. Cei ofențați se retrag pentru că se tem. De cele mai multe ori victimele agresorilor sunt persoane „diferite”, cu probleme în familie, cu slabe abilități sportive sau sociale, nu au prieteni, au dizabilități. Martorii nu intervin de cele mai multe ori de frică să nu devină și ei victime. Alții instigă agresorii. România ocupă locul I în Europa la bullying.

La sondaj au participat 39 de tineri cu vârste între 16 și 17 ani.

Iată întrebările și răspunsurile:

1. *Ați fost amenințați verbal, etichetați, batjocoriți, loviți, împinși, izolați de grup? S-au răspândit zvonuri pe seama voastră?*

S-au înregistrat 14 răspunsuri de „Nu” și 25 răspunsuri de „Da”. Din cei care au răspuns „Da” au mai adăugat: am fost amenințată verbal; am fost etichetată; s-au răspândit zvonuri pe seama mea; s-a întâmplat în clasele mai mici; în glumă, nu a fost ceva serios.

2. *Dacă da, cum ați reacționat. Ați povestit întâmplările cuiva? Ați cerut ajutor?*

Răspuns: am povestit părinților; am vorbit cu părinții și prietenii; am povestit ceva și am cerut ajutor; în acel moment am fost destul de calmă, apoi am povestit părinților; am spus mamei; am povestit părinților și dirigintelui și s-a discutat în ședința cu părinții; am plâns când le-am povestit părinților, iar ei m-au ajutat să trec peste întâmplare; m-am apărat verbal, nu am reușit și am ignorat. În sfârșit s-a potolit; nu am spus nimănui pentru că am încercat să rezolv singură; m-am retras (15 răspunsuri); nu am băgat în seamă jignirile; m-am întristat și i-am spus mamei; am fost supărată, dar m-au ajutat prietenele și mama; nu am reacționat; nu am băgat în seamă și nu am povestit pentru că nu am simțit nevoia să cer ajutor; s-a rezolvat elegant și fără abuz fizic; m-am închis în mine (5 răspunsuri); nu am cerut ajutor (2 răspunsuri); nu i-am făcut nimic; nu am avut de ce.

3. *Ați participat ca spectatori la scene de intimidare pe seama colegilor? Cum ați reacționat?*

Răspunsuri: am participat și am intervenit (7 răspunsuri); m-am alăturat și eu; mi-a fost frică să intervin pentru că puteam deveni o victimă (4 răspunsuri) ; nu am vrut să mă bag (2 răspunsuri) ; i-am luat apărarea; nu am participat (3 răspunsuri); m-am retras de la locul accidentului; am spus dirigintelui pentru a lua măsuri; nu prea; nu am băgat în seamă; am asistat; am încercat să fac pace; am empatizat cu victima; nu am reacționat în nici un fel (15 răspunsuri).

4. *În școala noastră se întâmplă astfel de fapte? Puteți da un exemplu?*

Răspuns: se iau colegii de îmbrăcăminte, trecutul, corpul unei persoane, jigniri verbale; limbaj neadecvat; da; violență verbală; un coleg râde de o fată că mănâncă mult, că e

grasă și o insultă; neînțelegeri între elevi; elevii „cool” se cred deasupra celor timizi și îi agresează verbal; nu știu; se iscă conflicte din motive fără importanță; da, se jignesc uneori; nu pot (9 răspunsuri); cu siguranță; nu am fost martor; nu (7 răspunsuri).

5. *Ce ar trebui făcut pentru stoparea acestui neplăcut fenomen?*

Răspuns: măsuri foarte aspre (10 răspunsuri); sancțiuni; amenzi, măsuri și discuții; fiecare să-și vadă de treaba lui; scăderea notei la purtare sau exmatricularea (5 răspunsuri); nu știu; mai multă comunicare; sancțiuni mult mai grave; să intervină părinții; educația părinților; asta ține de copilărie și de modul de educație primit; să fim mai buni unii cu alții; să li se aducă la cunoștință toate repercursiunile posibile; evitarea acestor persoane; cei 7 ani de acasă...

Am fost puși în delicata situație de a constata abateri de comportament din partea unor colegi din liceu. Doamna psiholog Mirela Loghin le va analiza și va lua măsurile necesare. Nu mai suntem toleranți unii cu alții, nu ne iubim. Dintr-un imens orgoliu ne manifestăm ca și cum nu ar mai fi loc pe lume și pentru câțiva colegi pe care ne place să-i necăjim.

S-a întrebat cineva că Dumnezeu ne vede și ne pedepsește?

Membrii Clubului de jurnalism.

TABLETA

Când dimineața urcăm panta spre liceu, asistăm la show-urile cu care câțiva băieți, mighty după părerea lor, care ne atrag atenția. Dacă nu ești atent, riști să fii împins, scuturat, bruscat. Asta n-ar fi nimic pe lângă râsul pe care-l stârnesc când cataloghează pe cineva. Astfel avem colege umflate, pătrate, scânduri, șnur. Oricum o dai, nu e bine. Uneori vorbele și faptele degenerează în câte un duel. Am zice că urmează modelul celor trei mușchetari. Doar că ei nu au auzit nici de mușchetari, nici de autorul lor, Alexandre Dumas. Puterea lor nu stă în creier, așa cum răutatea lor nu ține de buna creștere. Ca să scăpăm de ei ar trebui să chemăm trupele NATO, legiunea străină, pușcașii marini, ca să-i tempereze (glumim, of course...) Dar cum nu ne punem mintea cu ei, ar fi bine să-i determinăm să meargă la psiholog. Sau, cel mai bine, la biserică.

Mihaela Ciubotă, Rebeca Luca, Gabriela Pipirigeanu, clasa a IX-a C

NOI, DESPRE NOI

-1 Decembrie a reprezentat mereu o sărbătoare pentru elevii, profesorii și personalul Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca. În acest an, în curtea liceului, harta României a fost ilustrată printr-un contur al țării format prin așezarea elevilor în forma acesteia. Imaginea a fost surprinsă din văzduh cu ajutorul unei drone. De la mic la mare, elevi, profesori au amintit de origini, de valori, de persoane care au luptat fie politic, fie militar pentru pământul românesc. Cântecul și poezia elevilor nu au lipsit, au avut grijă ca și în acest an să ajungă la sufletul publicului.

- Grupul folcloric „Florile Stânișoarei”, coordonat de prof. Marcela Bondar a efectuat un tur cu colinda la CCD Piatra Neamț, la Mitropolia Iașiului, mănăstirea Cetățuia, Palatul Culturii și primăria din Podu Iloaiei. La Borca, micii artiști au concertat pe scena Căminului Cultural, în preajma Crăciunului și la mănăstirea Petru-Vodă. În județul Suceava „Florile Stânișoarei” au susținut un concert caritabil pentru copiii de la orfelinatul Broșteni în cortul de pe Neagra. Au colindat și pe viețuitorii de la mănăstirea Peștele. Tot în preajma Crăciunului au colindat la Primăria Borca și la parohia Soci. În data de 2 decembrie au filmat la cabana „Vânătorul” de pe Borca pentru postul Inedit TV.
- Poetul Nicolae Labiș a fost aniversat pe data de 8 decembrie la CDI. Au participat elevii clasei a XI-a C, prof. Ecaterina Carază, bibl. Despina Gheorghiu. Muzica pe versurile lui Labiș, poezia, relatările inedite despre viața și moartea poetului, au făcut din această întâlnire un eveniment.
- Pe data de 18 decembrie s-a desfășurat concertul caritabil cu care prof. Cristina Petrea ne-a obișnuit de ani de zile. Colindele ne-au umplut inimile de emoție.
- La 21 decembrie a avut loc la Căminul Cultural Borca un frumos spectacol de colinde și obiceiuri de Crăciun la care au participat elevi ai liceului, corurile parohiilor Pîrful Cîrjei, Soci și Sabasa, corul „Hartonia” .
- Scriitorul Ion Minulescu a fost omagiat la 10 ianuarie la CDI. Au participat elevii clasei a XII-a C, prof. Vasilica Mihai, bibl. Despina Gheorghiu. Au fost discuții interesante despre boema bucureșteană, dandysm, librăriile Alcalay, Calea Victoriei, Teatrul Național, rafinament intelectual, război, iubire. S-a ascultat muzică în interpretarea formației „Mondial”.
- Emil Gârleanu a fost poetul apreciat de elevii clasei a II-a (înv. Dumitrelea Alămîie) cu ocazia aniversării zilei sale de naștere.
- Zilele Culturii Naționale au fost cinstite în două reprize: la sala amfiteatru, cu clasele a IX-a C și a IX-a A, cu participarea prof. Teodora Candrea și bibl. Despina Gheorghiu. Și la CDI, cu clasa a X-a C, unde a cântat Iustin Platon de la clasa a XI-a A. S-a recitat, s-a ascultat muzică pe versuri de Eminescu și s-a vorbit despre iubirea dintre Eminescu și Veronica Micle, citindu-se pagini din corespondența celor doi.
- ZICI este Ziua Internațională a Cititului Împreună, care s-a desfășurat în acest an la clasele a II-a, a III-a și a IV-a. S-au citit poezii despre Arik, cartea Ioanei Nicolaie, s-a prezentat cartea de legende a Liliane Pîntea și s-a recitat din lirica lui Grigore Vieru, aniversatul lunii februarie.
- Marele sculptor Constantin Brâncuși a avut o aniversare de excepție la CDI, în prezența clasei a IX-a C, prof. Teodora Harton, bibl. Despina Gheorghiu.

PAGINA CELOR MICI

Ce mai e nou pe la Școala „Aurel Dumitrașcu” din Sabasa?

Bună vreme tuturor! Sănătoși, voinici? Că noi creștem, și în înălțime, și în înțelepciune. Și nu stăm nicio clipă. Cred că ați auzit despre concertul nostru caritabil din decembrie, despre faptul că ne-am implicat în colectarea de alimente, de haine, rechizite și bani pe care să le transformăm în daruri de Crăciun.

Nici n-am început bine școala, că am luat la rând cărțile lui Eminescu. De

Ziua Culturii Naționale am recitat, am desenat, am ascultat noi informații despre viața și opera marelui poet. A rămas, ca semn văzut al emoțiilor noastre, un panou cu desenele noastre, ce pot oricând ilustra o carte de poezie.

Peste două săptămâni am avut o întâlnire cu o doamnă psiholog de la Inspectoratul Județean de Poliție. Am avut un dialog interesant despre bullying, ce presupune acesta, ce urmări are, cum putem preveni sau contracara actele de violență școlară. Pentru că, și la noi, ca și în alte școli, sunt situații în care apar altercații între elevi, sunt multe schimburi de cuvinte nedorite. Toate acestea trebuie gestionate de către fiecare dintre noi, pentru o școală a păcii, pentru o atmosferă propice studiului.

Și pentru că gerul nu ne înfricoșează niciodată, am pornit în plin Făurar spre Centrul de colectare Ciuperți și Fructe de Pădure AMY. Și unde credeți că ne-am dus? Chiar în camera frigorifică. Brrr! dar a meritat- am învățat despre plantele medicinale, am

prins câteva rețete de dulceață din fructe de pădure, am văzut cum se depozitează, cum se prepară anumite produse. Am plecat de acolo tare bucuroși, după ce am fost răsfățați cu ceaiuri, jeleuri fără zahăr, din zmeură, coacăze, afine-, „un curcubeu de gust”, cum zicea Daria din clasa a II-a. Mulțumim din nou doamnei Liliana Aanei și drăguței Anca

Aanei pentru frumoasa primire.

Precum știți, a fost o perioadă încărcată de concursuri, olimpiade. Cei din clasa a VIII-a au participat cu interes la concursurile de limba română, matematică și engleză. Amintim aici pe studioșii Anda Niță, Daria Ciubotă, Meclea Denisa, Alexandru Bocâncă, David Panțâru. Deja avem locul 2 la Olimpiada Satelor adus de Anda Niță. Știți că școala noastră a fost fruntea clasamentelor la evaluarea națională în ultimii ani? Ei , bine, ne menținem...Și promitem că vom fi mereu la înălțime!

Ce-ar fi să vă povestim despre echipa de karatiști care se antrenează la Cămiul Cultural Sabasa? Foarte mulți elevi și foști elevi ai școlii noastre au promovat examenul de grad, au adus școlii laude și medalii. Amintim aici pe Eugenia și Ștefan Petrea dintre „foști”, pe Daria, Fedeleș, Daria Ionescu, Karina Mareș, frații Panțâru dintre actualii promovați. Succes în competiții și sperăm să fiți luptători în tot ce vă oferă viața.

Hai să vă spunem că pe viitor suntem tot în frunte-pe 25/26 martie vom fi prezenți la Conferința închinată Maicii Domnului, pe 27, vom fi parte din Marșul pentru Viață inițiat de Pro-Vita, iar de Florii avem o șezătoare excepțională cu Centrul de Cultură „Caemen Saeculare”. Nu putem dezvălui chiar tot, dar vă așteptăm. Suntem tare dornici de susținere și de feed -back!

Cristina Petrea -prof coordonator Școala „Aurel Dumitrașcu”

Sabasa

UMOR

-Nu există prost mai mare ca mine. Azi noapte căutam telefonul cu lanterna de la telefon.

-Și unde era?

Mama:- Trebuie să speli vasele!

Fiul: -Hai, schimbă subiectul!

Mama:- Vasele trebuie spălate de către tine!

-Tată, vino și mă ia, că am rămas în mijlocul drumului, fără benzină! Așa e dacă mă iau după tine: nu pune de la unguri, nu pune de la ruși, nu pune de la austrieci!

Membrii Clubului de jurnalism

Colectivul de redacție:

Bibliotecar, Iolanda Lupescu
Diana Cotrigășanu, clasa a XI-a C
Ruben Carază - clasa a XI-a C
Cristina Popescu – clasa a XI-a C
Teodora Petrescu– clasa a XI-a C

Tehnoredactare - membrii Clubului de Jurnalism Borca și
bibliotecar Despina Gheorghiu

Corectură și design

- bibliotecar Despina Gheorghiu
- profesor Gheorghe Caraza

Paginare– profesor Liliana Chirilă

Fotografii și grafică :

Irina Gheorghiu, clasa a VIII -a A – pagina 1, 3
Dimitrie Gheorghiu, clasa a II-a – pagina 5
Elisa Ioniță, clasa a XI-a C – pagina 9
Valentina Andronic, fostă absolventă a liceului – pagina 35
Educ. Vasilica Precup - pagina 36
Ana Maria Maxim, clasa a VII-a – pagina 42

ISSN 2601 - 5110

ISSN-L 2601 - 5110